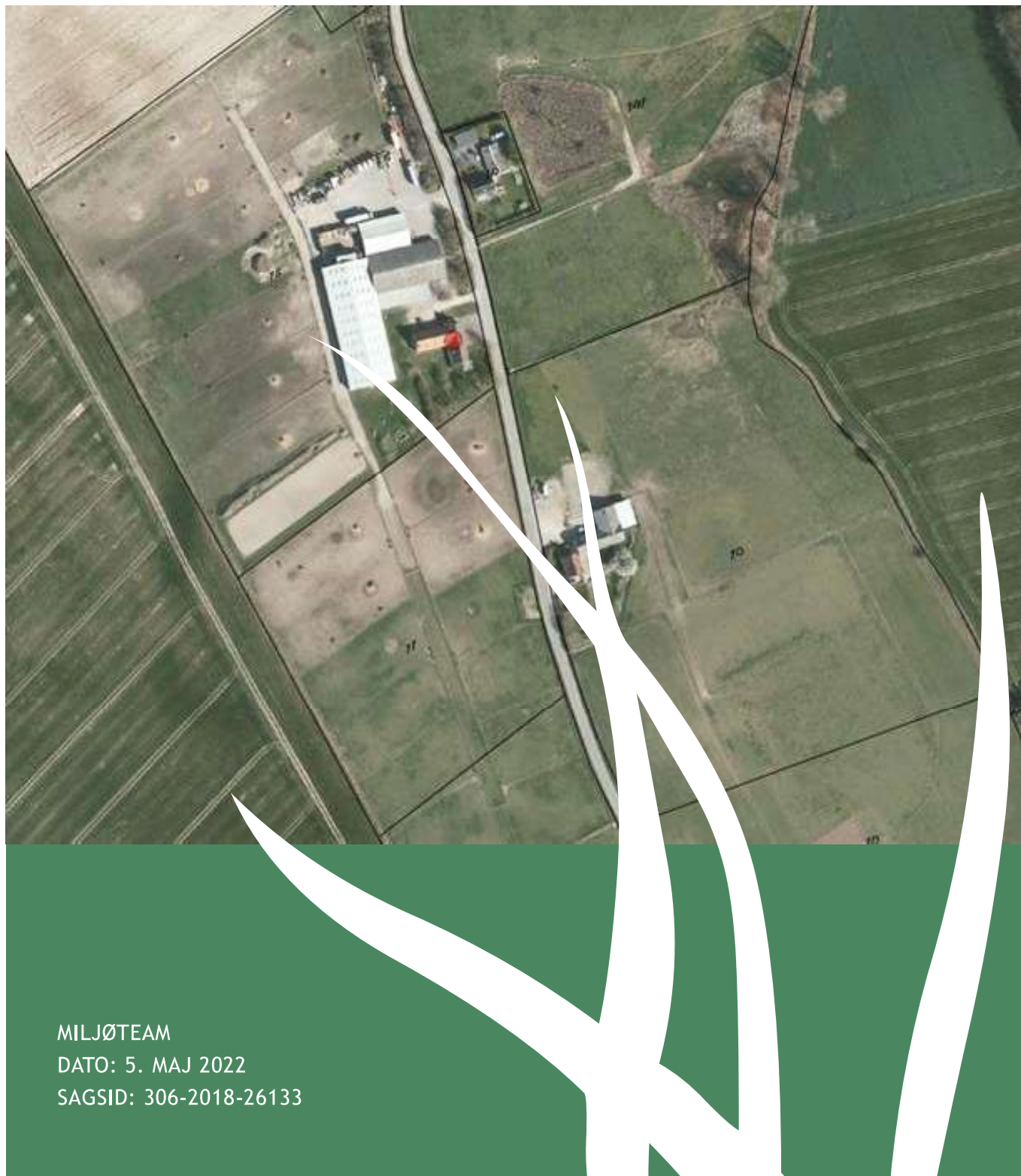

§ 16 B MILJØTILLADELSE

HESTEPENSION - MØLLEVANGEN 1, 4534 HØRVE

MILJØTEAM

DATO: 5. MAJ 2022

SAGSID: 306-2018-26133

Denne tilladelse er udarbejdet af:

Odsherred Kommune

Nyvej 22

4573 Højby

Telefon 59 66 66 66

E-mail kommune@odsherred.dk

Web www.odsherred.dk

Sag nr.: 09.17.21-P19-18-6

Vedr. ejd. nr.: 4262

Dato: 5. maj 2022

Sagsbehandler: LOHSR

Kontakt:

Center for Miljø og Teknik

Team Miljø

E-mail miljoe@odsherred.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INDLEDNING	4
	IKKE TEKNISK RESUMÉ	4
	DATABLAD	6
2	AFGØRELSE	7
3	VILKÅR FOR TILLADELSE	8
	GENERELLE FORHOLD	8
	HUSDYRPRODUKTION	9
	LANDSKABELIGE VÆRDIER	9
	STALDANLÆG OG DRIFT	9
	OPBEVARINGSANLÆG	10
	GENER: LUGT, STØJ, STØV, LYS OG FLUER	10
	FORURENING	12
4	VURDERING - STALDANLÆG M.V.	13
	KORT BESKRIVELSE	13
	LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	15
	PRODUKTION, STALDANLÆG OG DRIFT	20
	GØDNINGSPRODUKTION OG OPBEVARINGSKAPACITET	24
	GENER FRA HUSDYRBRUGET	26
	FORURENING FRA HUSDYRBRUGET	32
5	SAMMENFATNING	44
6	OFFENTLIGHED OG HØRING	45
7	KLAGEVEJLEDNING	46
8	KOPI AF AFGØRELSEN	47
9	BILAG	48

1 INDLEDNING

IKKE TEKNISK RESUMÉ

Ansøgning

Der er ansøgt om tilladelse til udvidelse af dyrehold og staldanlæg og etablering af en gødningscontainer til fast gødning på hestepensionen beliggende Møllevangen 1, 4534 Hørve. Husdyrbruget drives i dag på grundlag af en anmeldelse af dyreholdet fra den 20. maj 2009, der omfatter et hestehold på maksimalt 30 heste (500-700 kg) og 5 ponyer (300-500 kg), samt en landzonetilladelse af 18. marts 2010 til anvendelse af ejendommen som hestepension og til opførelse af ridehal.

Der er ansøgt om udvidelse af produktionsarealet, idet der indrettes otte hestebokse i en eksisterende foderlade. I forbindelse med det ansøgte projekt bliver der desuden opstillet en gødningscontainer. Udvidelse af dyrehold og staldanlæg medfører krav om tilladelse. Det betyder, at hele husdyrbruget skal vurderes efter principperne i ny husdyrregulering, hvor det er produktionsarealet – og ikke dyreholdets størrelse, der skal have en tilladelse.

Der er ansøgt om tilladelse til et produktionsareal til heste på i alt 500 m². Det ansøgte produktionsareal er 72 m² større end produktionsarealet i nudriften. Tilladelsen sætter ingen grænse for den maksimale produktion med hensyn til antallet af dyr på produktionsarealet. Tilladelsen giver mulighed for at producere ubegrænset inden for rammerne af anden lovgivning herunder dyreværnsloven.

Husdyrgødningen udspreddes på bedriftens egne arealer og en del af gødningen overføres til anden ejendom i henhold til gødningsaftale.

Tilladelse

Der meddeles tilladelse på vilkår til det ansøgte projekt.

Projektet er omfattet af husdyrbrugloven og Odsherred Kommune har vurderet projektet i forhold til miljøpåvirkningen af omgivelserne. Resultatet af de væsentligste miljøpåvirkninger er opsummeret herunder.

Dispensation

Der meddeles dispensation i henhold til husdyrbruglovens § 9, stk. 1 til etablering af hestestald mindre end 50 meter fra nabobeboelse (Møllevangen 4, 4534 Hørve). Hestestalden er placeret ca. 35 meter fra beboelsen. Der er fastsat vilkår om renholdelse af staldene og fluebekæmpelse for at undgå gener.

Landskabelige værdier

Det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentlig påvirkning af de landskabelige værdier i området. Der stilles vilkår om, at ydervægge og tagflader på driftsbygningerne skal være udført i ikke-reflekterende materialer (glanstal max. 20) og som beskrevet i ansøgningen med hensyn til farver og materialer. Der stilles desuden vilkår om, at der ikke må opsættes lysmaster eller etableres anden belysning i forbindelse med ridebanen.

Lugt, støj, støv, lys og fluer

Der er beregnet lugtgenæafstande for det ansøgte projekt i henhold til husdyrbruglovens beskyttelsesniveau. Beregningerne viser, at de lovbestemte geneskriterier er overholdt i forhold til nærmeste byzone- og sommerhusområde, samlet bebyggelse mv. og beboelsesbygning uden landbrugspligt i landzone.

Antallet af transporter til og fra husdyrbruget i ansøgt drift er ca. 58 transporter om året, når der ses bort fra personbiler med ryttere, dyrlæge mv. Heraf er 12 transporter sæsonpræget transport i forbindelse med udspreddning af husdyrgødning. De resterende transporter udgør i gennemsnit mindre end 1 transport om dagen. Antallet af transporter med ryttere udgør ca. 7300 transporter om året. Det ansøgte projekt vil medføre, at antallet af transporter øges med 16 transporter om året (personbil med hestetrailer), som begrænser sig til to weekender om året, hvor der afholdes kurser på ejendommen. Ind- og udkørsel fra husdyrbruget vurderes at kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende, idet antallet af transporter ikke forøges væsentligt. Den nærmeste nabobeboelse ligger i en afstand af ca. 10 meter fra husdyrbrugets adgangsvej.

Det ansøgte projekt forventes ikke at medføre væsentlige gener for de omboende i form af lugt, støj, støv, lys eller fluer.

Ammoniak

Der er beregnet en samlet emission af ammoniak fra staldanlæg og gødningslagre ved den ansøgte produktion på 292 kg $\text{NH}_3\text{-N}/\text{år}$. Produktionen medfører en ammoniakemission, der er 48 kg $\text{NH}_3\text{-N}/\text{år}$ større end i nudriften og 81 kg $\text{NH}_3\text{-N}/\text{år}$ større end i 8 årsdriften.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturområder.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område i forhold til husdyrbrugets anlæg er N154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke. Området indeholder to habitatområder: H135 Sejerø Bugt og Saltbæk Vig og H244 Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke, to fuglebeskyttelsesområder: F94 Sejerø Bugt og Nekselø og F99 Saltbæk Vig, samt Ramsarområde: R18 Sejerø Bugt, Nekselø Bugt og Saltbæk Vig. Natura 2000 området er beliggende ca. 3 km vest for husdyrbruget. Det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentlig påvirkning af naturtyper i Natura 2000-området.

Bilag IV arter

Følgende arter kan forekomme i området: vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, dværgflagermus, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø. Det ansøgte projekt vil ikke beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

BAT (bedste tilgængelige teknik)

Det ansøgte projekt er ikke omfattet af BAT krav med hensyn til ammoniak, idet den samlede emission af ammoniak fra den ansøgte produktion er mindre end 750 kg $\text{NH}_3\text{-N}/\text{år}$.

DATABLAD

Ejendomsnummer: 3060004262 (Møllevangen 1, 4534 Hørve)

CVR-nummer: 19968189

CHR-nr.: -

Ansøger: Palle Sørensen
Møllevangen 1
Skippinge
4534 Hørve
Mobil: 2945 4916

Ejer af ejendommen: Palle Sørensen
Møllevangen 1
Skippinge
4534 Hørve
Mobil: 2945 4916

Kontaktperson: Palle Sørensen
Møllevangen 1
Skippinge
4534 Hørve
Mobil: 2945 4916
E-mail: moellevangen1@mail.dk

Konsulent: VKST Husdyr & Miljø v/ Heidi Ledskov
Fulbyvej 15
4180 Sorø
Telefon: 7027 9000
Telefon: 5148 9081
E-mail: hsl@vkst.dk

Tilsynsmyndighed: Odsherred Kommune
Nyvej 22
4573 Højby
Tlf. 5966 6666

Vigtige datoer: Tilladelsen meddeles og offentliggøres:
Torsdag den 5. maj 2022

Klagefristen udløber:
Torsdag den 2. juni 2022

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet
inden: den 5. maj 2028 (6 år)

2 AFGØRELSE

Tilladelse

Odsherred Kommune meddeler hermed tilladelse til udvidelse af dyrehold og stalde og etablering af en gødningscontainer til fast gødning på hestepensionen beliggende Møllevangen 1, Skippinge, 4534 Hørve. (CVR nr. 19968189). Udvidelsen sker i eksisterende bygninger:

- Eksisterende hestestald (BBR 5/BBR 6, 694 m²)
- Eksisterende landbrugsbygning (BBR 8, 180 m²)
- Eksisterende landbrugsbygning – ændres delvist til hestestald (BBR 7, 300 m²)

Der meddeles tilladelse til følgende produktionsarealer i husdyrbrugets stalde:

Dybstrøelsesstalde med fast gulv (uden afløb)

- 332 m² - hestestald (midt): 25 bokse á 3x4 m og 2 bokse á 4x4 m
- 96 m² - hestestald (syd): 8 bokse á 3x4 m
- 72 m² - hestestald (kursus): 8 bokse á 3x3 m

Der meddeles tilladelse til et samlet produktionsareal på 500 m² i staldene jf. ovenstående.

Der meddeles tilladelse til et gødningsopbevaringsanlæg:

- 19 m² - opbevaringsanlæggets overfladeareal (maksimalt).

Tilladelsen meddeles på en række vilkår, der fremgår af næste afsnit.

Det er Odsherred Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlig påvirkning af miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Odsherred Kommune har endvidere vurderet, at projektet ikke vil gøre skade på de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000 område og at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Tilladelsen meddeles i henhold til § 16 b, stk. 1 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. jf. lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 (husdyrbrugloven).

Dispensation

Der meddeles dispensation i henhold til husdyrbruglovens § 9, stk. 1 til etablering af hestestald mindre end 50 meter fra nabobeboelse (Møllevangen 4, 4534 Hørve). Hestestalden er placeret ca. 35 meter fra beboelsen. Der er fastsat vilkår om renholdelse af staldene og fluebekæmpelse for at undgå gener.

Projektet må ikke igangsættes, før der er givet eventuelle andre nødvendige tilladelser. Der gøres opmærksom på, at denne tilladelse ikke fritager fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse eller lign. efter anden lovgivning.

Tilladelsen er gældende pr. 5. maj 2022, hvor den er offentliggjort på kommunens hjemmeside www.odsherred.dk.

3 VILKÅR FOR TILLADELSE

Tilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for udvidelse af husdyrbruget på Møllevangen 1, 4534 Hørve. Vilkårene sikrer, at indretning og drift kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, landskab, natur, jord, vandmiljø, naboer, uhygiejniske forhold og affaldsproduktion.

Odsherred Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives, som det er beskrevet i ansøgningens materiale. Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

GENERELLE FORHOLD

1. Tilladelsen omfatter samtlige aktiviteter knyttet til husdyrbruget på ejendommen Møllevangen 1, 4534 Hørve vedrørende CVR nr. 19968189.
2. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der er beskrevet i tilladelsen og det tilhørende ansøgningsskema nr. 207636, version 7 og med de ændringer, der fremgår af tilladelsens vilkår.
3. Vilkårene i denne tilladelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor tilladelsen træder i kraft.
4. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af tilladelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte, skal være bekendt med relevante vilkår.
5. Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, før husdyrbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af husdyrbruget
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
 - Ophør af produktionen

HUSDYRPRODUKTION

6. Husdyrbrugets stalde og produktionsarealer skal indrettes i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Stald	Tilladt maksimalt produktionsareal (m ²)	Tilladte dyrearter, dyretyper og staldsystemer
Hestestald (midt) BBR 5/BBR 6	332	Heste Bokse m. fast gulv uden afløb*, Strøelse
Hestestald (syd) BBR 8	96	Heste Bokse m. fast gulv uden afløb*, Strøelse
Hestestald (kursus) BBR 7	72	Heste Bokse m. fast gulv uden afløb*, Strøelse
I alt	500	

* Der er ikke fastsat en emissionsfaktor for hestebokse med fast gulv uden afløb. I IT-ansøgningen er der valgt emissionsfaktor for "Heste, dybstrøelse" idet, det er den stalddtype, der ligner mest med hensyn til emission af lugt og ammoniak.

7. Produktionsarealerne skal placeres i staldene som vist på situationsplanen i bilag 2

LANDSKABELIGE VÆRDIER

- Alle ydervægge og tagflader på driftsbygningerne skal være udført i ikke-reflekterende materialer (glanstal max. 20) og som beskrevet i ansøgningen med hensyn til farver og materialer.
- Der må ikke opsættes lysmaster eller etableres anden belysning på eller omkring ridebanen.
- Eventuelt hegn omkring ridebanen skal fremtræde naturfarvet/jordfarvet med mat overflade.
- Ridebanen og eventuelt hegn skal friholdes for reklamer.
- Ridebanen skal tilbageføres til jordbrugsmæssigt formål senest et år efter ophørt brug.

STALDANLÆG OG DRIFT

- Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse af hestebokse og øvrige arealer i staldene.

OPBEVARINGSANLÆG

14. Opbevaringsanlægget til fast husdyrgødning må maksimalt have et overfladeareal på 19 m².
15. Gødningscontaineren skal være udført i overensstemmelse med beskrivelsen i Landbrugets Byggeblad nr. 103.06-08 om container til opsamling af fast gødning fra heste, mink m.v. (bilag 3).
16. Gødningscontaineren skal placeres på en betonplads jf. beskrivelsen i Landbrugets byggeblad nr. 103.06-08 om container til opsamling af fast gødning fra heste, mink m.v. eller på tilsvarende stabilt underlag, så den kan modstå påvirkninger fra køretøj og redskaber ved fyldning og tømning og fra den oplagrede gødning.
17. Gødningscontaineren skal overdækkes i overensstemmelse med beskrivelsen i Landbrugets Byggeblad nr. 103.06-08 om container til opsamling af gødning fra heste, mink m.v.
18. Gødningscontaineren må udelukkende anvendes til opbevaring af fast husdyrgødning fra kvæg, heste, får og geder.
19. Husdyrbruget skal have mindst 6 måneders opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning.
20. Transport af husdyrgødning skal foregå i lukket vogn, så spild af gødning fra åbninger m.v. forhindres.

GENER: LUGT, STØJ, STØV, LYS OG FLUER

Lugt

21. Husdyrbruget skal renholdes og drives således, at lugtgener begrænses mest muligt.
22. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at husdyrbruget giver anledning til væsentlig større lugtgener end forudsat i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden og derefter skal husdyrbruget gennemføre handlingsplanen. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.
23. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at eventuelle klager over lugt er velbegrundede, skal husdyrbruget for egen regning eftervisse, at de i ansøgningen forudsatte lugtbidrag er overholdt.

Støj

24. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i det åbne land må ikke overstige følgende værdier, målt ved boliger eller ved opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korregerede støjniveau målt i dB (A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

	Tidsrum	dB (A)
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A) (7 timer)
	kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A) (8 timer)
Alle dage (aften)	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A) (1 time)
Alle dage (nat)	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A) (½ time)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB(A) i ethvert punkt ved opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

25. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at vilkår 24 om støj er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.
26. Dokumentation skal ske ved måling / beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne / beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledninger om støj (pt. nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993).
27. Målingerne / beregningerne skal foretages af et målefirma/-institut, som er uvildigt, og som er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre dette arbejde.
28. Såfremt de stillede støjkrav ikke er overholdt, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan med henblik på at reducere støjgenerne og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Støv

29. Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige støvgener for de omboende.
30. Oplag af lette materialer (f.eks. løst savsmuld, høvlspåner, fint grus og lign.), der kan give anledning til støvgener, skal overdækkes eller opbevares i lukket emballage.
31. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at husdyrbruget giver anledning til væsentlige støvgener, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan med henblik på at reducere støvgenerne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden og derefter skal husdyrbruget gennemføre handlingsplanen. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Lys

32. Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige lysgener for de omboende.
33. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at husdyrbruget giver anledning til væsentlige lysgener, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan med henblik på at reducere lysgenerne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden og derefter skal husdyrbruget gennemføre handlingsplanen. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Fluer og skadedyr

34. Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse på husdyrbruget. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

35. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

FORURENING

Oplag af olie, kemikalier o. lign.

36. Olier og kemikalier (råvarer) skal opbevares og håndteres i overensstemmelse med Odsherred Kommunes regulativ for opbevaring og håndtering af olie og kemikalier.

Affald

37. Der skal til en hver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt i henhold til affaldsbekendtgørelsen og Odsherred Kommunes affaldsregulativer.
38. Olie- og kemikalieaffald skal opbevares og håndteres i overensstemmelse med Odsherred Kommunes regulativ for opbevaring og håndtering af olie og kemikalier.

Døde dyr

39. Opbevaringsfaciliteten til døde dyr skal placeres minimum 15 meter fra offentlig vej og på et egnet sted, således, at der i tidsrummet indtil afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold.

4 VURDERING - STALDANLÆG M.V.

Odsherred Kommune har vurderet projektets mulige påvirkninger af miljøet jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder landskab, natur, jord, vandmiljø, naboer, uhygiejniske forhold og affaldsproduktion.

På baggrund af disse vurderinger, er der fastsat vilkår for produktionsarealets størrelse, samt indretning og drift af husdyrbruget.

KORT BESKRIVELSE

Tilladelsen omfatter samtlige aktiviteter, herunder indretning og drift af husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg og andre driftsbygninger m.v., der hører til husdyrbruget på Møllevangen 1, 4534 Hørve.

Husdyrbruget ejes og drives af Palle Sørensen under CVR nr. 19968189.

Husdyrbruget drives i dag på grundlag af en anmeldelse af dyreholdet fra den 20. maj 2009, der omfatter et hestehold på maksimalt 30 heste (500-700 kg) og 5 ponyer (300-500 kg), samt en landzonetilladelse af 18. marts 2010 til anvendelse af ejendommen som hestepension og til opførelse af ridehal. Der er desuden meddelt landzonetilladelse til en udendørs ridebane den 8. september 2011.

Odsherred Kommune har kontrolleret, at ansøgningens oplysninger om husdyrbrugets nuværende drift (nudrift) stemmer overens med den tilladte produktion jf. ovennævnte anmeldelse.

Produktionsarealet er angivet som nettoareal i både 8 års drift, nudrift og ansøgt drift.

Dyrehold og staldanlæg mv.

Palle Sørensen har den 12. oktober 2018 ansøgt om § 16 b tilladelse til udvidelse af hesteholdet på ejendommen Møllevangen 1, 4534 Hørve. Ansøgningen er indsendt elektronisk via husdyrgodkendelse.dk – skema nr. 207636, version 7.

Projektet omfatter produktionsarealer i eksisterende stalde/bygninger. I nudriften anvendes to hestestalde hhv. hestestald (midt) med 25 bokse á 3x4 meter og 2 bokse á 4x4 meter og hestestald (syd) med otte bokse á 3x4 meter. I forbindelse med udvidelsen af hesteholdet etableres 8 bokse á 3x3 meter i en eksisterende foderlade (hestestald - kursus) og der etableres en gødningscontainer (30 m³) til opbevaring af fast hestegødning.

Husdyrbruget har en eksisterende ridehal, samt en udendørs ridebane, der ikke indgår i produktionsarealet.

Placering af stalde, gødningscontainer og ridehal fremgår af figur 1.

Figur 1. Husdyrbrugets eksisterende bygninger og ansøgte anlæg

Situationsplanen i bilag 1 viser husdyrbrugets indretning, herunder opbevaring af foder, affald, døde dyr, olietank, afløbsforhold mv.

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Lokalisering og afstandskrav

Husdyrbruget ligger i landzone nordvest for landsbyen Skippinge (rammeområde 13L3). Figur 2 viser husdyrbrugets placering i forhold til planrammerne i Odsherreds Kommuneplan 2021-2033.

Figur 2. Husdyrbrugets placering i forhold til kommuneplanrammer.

Nærmeste byzoneområde ligger ca. 2 km meter øst for husdyrbruget (rammeområde 13B6 – Boligområde ved Friskolen - Hørve). Rammeområdet er udlagt til byzone.

Nærmeste sommerhusområde ligger ca. 2,4 km vest-nordvest for husdyrbruget ((rammeområde S6.S08 i Kalundborg Kommune).

Nærmeste lokalplanlagte område i landzone til boligformål (Lokalplan nr. 117 - Jordbrugspareller ved Frenderup, Plejerup og Skippinge) ligger ved Skippinge 500 meter syd-sydøst for husdyrbruget.

Den nærmeste nabobeboelse i landzone (Møllevangen 4, 4534 Hørve) er uden landbrugspligt og ligger ca. 30 meter nordøst for den eksisterende hestestald (midt). Den nye hestestald (kursus) etableres ca. 35 meter fra nærmeste nabobeboelse.

Det er som udgangspunkt ikke tilladt at etablere, udvide og ændre husdyranlæg, der medfører forøget forurening, i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse og i en afstand mindre end 50 meter fra eksisterende og fremtidige byzone- og sommerhusområder, lokalplanlagte områder i landzone udlagt til boligformål m.v. (husdyrbrugloven § 6). Kommunen har mulighed for at meddele dispensation fra afstandskravet til hestepensioner og rideskoler.

Afstanden fra den nye hestestald (kursus) og den eksisterende hestestald (midt) til nærmeste nabobeboelse (Møllevangen 4) er mindre end 50 meter. Hestestald (kursus) ligger ca. 35 meter fra nærmeste nabobeboelse og hestestald (midt) ligger ca. 30 meter fra nabobeboelsen. Hestestald (syd) ligger ca. 50 meter fra nabobeboelse.

Odsherred Kommune meddelte dispensation fra afstandskravet til naboskel og nabobeboelse den 11. februar 2010, da hestepensionen blev anmeldt til kommunen. I den forbindelse blev der foretaget en høring af naboerne (Møllevangen 4). Naboerne havde ikke indsigelser.

Odsherred Kommune vurderer, at der kan meddeles dispensation fra afstandskravet til etablering af den nye hestestald (kursus) ca. 35 meter fra nabobeboelsen, idet der udelukkende drives hestepension på ejendommen og der er tale om en mindre udvidelse af produktionsarealet, som ligger længere væk fra nabobeboelsen end hestestald (midt). Odsherred Kommune ikke er bekendt med, at der har været gener for naboerne i nudrift. Ansøger oplyser, at der anvendes træpiller eller spåner som strøelse i stedet for halm og dette giver markant mindre forekomst af fluer og mindre lugt. Ansøger oplyser desuden, at hestene er på græs mindst 8 timer dagligt året rundt.

Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget skal renholdes og drives således, at lugtgener begrænses mest muligt og at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse på husdyrbruget, så der ikke opstår fluegener for naboerne.

Odsherred Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at der kan meddeles dispensation fra afstandskravet på 50 meter fra hestestald til nabobeboelse.

Placering af stalde og gødningsopbevaringsanlæg mv. skal desuden overholde afstandskravene i husdyrbruglovens § 8. Tabel 1 viser anlæggenes placering i forhold til disse afstandskrav.

Tabel 1. Placering af stalde og gødningsopbevaringsanlæg ift. afstandskrav

Nærmeste....	Afstand	Beskrivelse	Afstands-krav
Ikke almene vandforsyningsanlæg	45 meter 625 meter	Boring DGU nr. 197.657 - sløjfet Boring DGU nr. 197.162 ukendt formål	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	1,7 km	Vallekilde Vandværk	50 meter
Vandløb	> 15 meter	Ingen i nærheden	15 meter
Dræn	> 15 meter	Jf. ansøgers oplysninger	15 meter
Sø	64 meter 70 meter	Sø mod øst - hestestald (midt) Sø mod øst - hestestald (kursus)	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	13 meter 22 meter	Møllevangen - hestestald (midt) Møllevangen - hestestald (kursus)	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 meter	Ingen i nærheden	25 meter
Beboelse på samme ejendom	15 meter	Stuehuset - hestestald (syd)	15 meter
Naboskel	19 meter 30 meter	Møllevangen 4 - hestestald (midt) Møllevangen 4 - hestestald (kursus)	30 meter

Hestestald (midt) er opført som løsdriftsstald til kvæg i 2000 og driften blev ændret til hestepension i 2009/2010. Stalden kan ikke overholde afstandskravet på 15 meter til offentlig vej, idet afstanden fra stalden til vejen er ca. 13 meter. Hestestald (midt) kan heller ikke overholde afstandskravet på 30 meter til naboskel, idet der er ca. 19 meter til naboskel. Staldens placering er ikke vurderet i forhold husdyrgødningsbekendtgørelsens afstandskrav, da den blev opført. Der blev meddelt dispensation fra afstandskravene den 11. februar 2010, da driften blev ændret fra kvæg til hestepension.

Hestestald (syd) er opført i 2008 uden byggetilladelse og er lovliggjort som landbrugsbygning i 2018 ud fra luftfoto. Bygningen er anmeldt som hestestald i 2009/2010, da driften blev ændret til hestepension. Hestestald (syd) kan overholde alle afstandskravene.

Hestestald (kursus) er opført i 2008 uden byggetilladelse og er lovliggjort som landbrugsbygning i 2018 ud fra luftfotos. Bygningen har hidtil været anvendt som foderlade, men i forbindelse med det ansøgte projekt ønskes bygningen indrettet med hestebokse. Hestestald (kursus) kan overholde alle afstandskravene.

Den eksisterende møddingsplads (40 m³) blev anmeldt samtidig med ændring af ejendommens drift til hestepension i 2009. I forbindelse med kommunens miljøtilsyn på ejendommen er det konstateret at møddingspladsen ikke er indrettet i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. I forbindelse med det ansøgte projekt nedlægges møddingspladsen og der bliver opstillet en gødningscontainer til opbevaring af hestegødning. Gødningscontaineren er placeret så den kan overholde alle afstandskravene.

Husdyrbruget har en ridehal med en ridebane på 20x60 meter. Der blev meddelt en landzonetilladelse til ændret anvendelse af ejendommen til hestepension og opførelse af ridehal den 18. marts 2010. Kommunens afgørelse blev påklaget af Danmarks Naturfredningsforening, Afdeling Odsherred. Afgørelsen blev stadfæstet i klagenævnet den 14. november 2011 (NMK-31-00074). Ridehallen indgår ikke i det ansøgte produktionsareal.

Husdyrbruget har desuden en udendørs ridebane på 20 x 80 meter. Der er meddelt en landzonetilladelse til ridebanen den 8. september 2011. Ridebanen indgår heller ikke i det ansøgte produktionsanlæg.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at alle afstandskrav jf. husdyrbruglovens § 8 er overholdt.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Ved vurderingen af nyt byggeri skal der tages hensyn til naturbeskyttelseslovens og planlovens regler om bygge- og beskyttelseslinjer. Det ansøgte projekt omfatter ikke nyt byggeri, men da flere af bygningerne er opført uden byggetilladelse, vurderes de som nyt byggeri. Husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningsopbevaringsanlæg) ligger uden for følgende bygge- og beskyttelseslinjer: strandbeskyttelseslinjen, sø- og åbeskyttelseslinjen, skovbyggelinjen, kirkebyggelinjen og fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Det nærmeste beskyttede fortidsminde er en gravhøj, der ligger ca. 750 m øst for husdyrbruget. Fortidsmindebeskyttelseslinjen er overholdt.

Odsherred Kommune vurderer, at placeringen af husdyrbrugets staldbygninger mv. ikke er i strid med ovennævnte bygge- og beskyttelseslinjer efter naturbeskyttelsesloven og planloven.

Særlige landskabelige, geologiske, natur-, rekreative eller kulturmæssige områder udpeget i den fysiske planlægning (kommuneplanen)

Husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningsopbevaringsanlæg mv.) ligger delvist i et område, der er udpeget som bevaringsværdigt landskab. Hestestald (kursus) ligger inden for udpegningen. Bevaringsværdige landskaber indeholder værdifulde naturområder og kulturhistoriske værdier. Bevaringsværdige landskaber er ligeledes primært forbeholdt jordbrugserhvervet.

Husdyrbrugets anlæg ligger inden for kystnærhedszonen, der omfatter landzone- og sommerhusområder indtil 3 km fra kysten. Kystnærhedszonen indeholder væsentlige natur- og landskabsværdier. Der kan placeres anlæg eller bebyggelse som er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af den enkelte jordbrugsejendom.

Husdyrbruget ligger inden for kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde landbrugsområder. Jordbrugets udviklings- og investeringsinteresser skal vægtes højt inden for de særligt værdifulde landbrugsområder.

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for områder, der er udpeget som nationalt geologisk interesseområde, større uforstyrrede landskaber, kystlandskab og litorinaskrænter.

Husdyrbruget ligger endvidere uden for kommuneplanens udpegning til område for store husdyrbrug.

Odsherred Kommune vurderer, at placeringen af husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningsopbevaringsanlæg mv.) ikke er i strid med ovennævnte udpegninger i kommuneplanen.

Naturområder

Husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningsopbevaringsanlæg mv.) ligger uden for internationale beskyttelsesområder (Natura 2000), beskyttede naturtyper (§ 3-områder), lavbundsområder og fredede områder.

Husdyrbrugets anlæg ligger endvidere uden for områder, der er udpeget som kommunens naturnetværk – Grønt Danmarkskort. I naturnetværket indgår naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, potentielle naturområder, økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser.

Kulturhistoriske værdier

Husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningsopbevaringsanlæg mv.) ligger uden for områder, der er udpeget som kulturhistorisk bevaringsværdi eller kulturarvsareal i kommuneplan 2021-2033.

Der er registreret beskyttede sten- og jorddiger langs ejendommens markskel mod øst. Der må ifølge museumsloven § 29 a ikke foretages ændringer i tilstanden af sten- og jorddiger.

Der er registreret et fredet fortidsminde og to steder, hvor der er gjort arkæologiske fund inden for en afstand på 1000 meter fra husdyrbruget.

Odsherred Kommune vurderer samlet på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets beliggenhed ikke er i strid med kommuneplanens udpegninger mht. særlige landskabelige, geologiske, natur-, rekreative eller kulturmæssige områder, naturområder eller kulturhistoriske værdier.

Landskabstypen: Det småbakkede mosaiklandskab

Kommuneplanen 2021-2033 inddeler kommunen i 13 landskabstyper på baggrund af Odsherred Kommunes landskabsanalyse fra 2012. Husdyrbruget er beliggende indenfor landskabstypen: det småbakkede

mosaiklandskab, som er kendetegnet af variationen mellem et bakket terræn med marker og fragmenterede hegn, bevoksede lavninger med små og store søer, samt en bebyggelse, der er kendetegnet ved højt beliggende landsbyer og enkelte spredtliggende gårde samt husmandssteder langs vejene. I sammenhæng skaber det en enkel mosaik, hvor landskabet især fra bakketoppe er præget af vide udsigter på tværs af landskabet og mod de omgivende kyster. Landskabet er kun i mindre grad påvirket af tekniske anlæg og opleves flere steder uforstyrret.

I administrationen af landskabstypen er det væsentligt at opretholde landskabets åbne og enkle mosaikkarakter og værne om de særlige udsigter, der kendetegner særligt det højtliggende terræn. Der skal være opmærksomhed på, at nye elementer kan blive meget synlige i landskabet. Der bør værnes om landskabets ofte uforstyrrede karakter.

Landskabsanalysen fra 2012 anbefaler for dette område, at nye landbrugsbygninger bør opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse, og materialevalg og farver i tråd med den eksisterende bebyggelse.

Vurdering af anlæggets placering i landskabet

Der opføres ikke nyt byggeri i forbindelse med det ansøgte projekt. Men to af bygningerne er opført uden forudgående byggetilladelse. I 2018 blev der meddelt lovliggørende byggetilladelse på baggrund af luftfotos til de to bygninger. Det ansøgte projekt omfatter således lovliggørelse af eksisterende byggeri med hensyn til miljøforhold, landskabelige forhold, ændret anvendelse m.v.

BBR 5/BBR 6 - Hestestald (midt) er på 694 m² og opført som løsdriftsstald til kvæg i 2000 og driften blev ændret til hestepension i 2009/2010. Bygningen er opført i hvide stålplader med rød trempel øverst. Taget er gråt. Bygningen ligger i tilknytning til den eksisterende bebyggelse på ejendommen.

BBR 8 - Hestestald (syd) er på 180 m² og opført i 2008 uden byggetilladelse og er lovliggjort som landbrugsbygning i 2018 ud fra luftfoto. Bygningen er opført i hvide stålplader med rød trempel øverst. Taget er gråt. Bygningen ligger i tilknytning til den eksisterende bebyggelse på ejendommen.

BBR 7 - Hestestald (kursus) er på 300 m² og opført i 2008 uden byggetilladelse og er lovliggjort som landbrugsbygning i 2018 ud fra luftfotos. Bygningen er opført i hvide stålplader med rød trempel øverst. Taget er gråt. Bygningen ligger i tilknytning til den eksisterende bebyggelse på ejendommen.

Odsherred Kommune vurderer, at husdyrbrugets stalde er indpasset i landskabet med hensyn til beliggenhed, materiale- og farvevalg. Der etableres ikke ny bebyggelse på ejendommen i forbindelse med det ansøgte projekt. Af hensyn til de landskabelige værdier fastsættes der vilkår om, at driftsbygningernes ydervægge og tagflader skal være udført i ikke reflekterende materialer og som beskrevet i ansøgningen med hensyn til farver og materialer. Der fastsættes desuden vilkår om, at der ikke må etableres lysmaster eller anden belysning på ridebanen og at eventuelt hegn omkring ridebanen skal være mat og naturfarvet. Der må ikke opsættes reklamer. Ridebanen skal tilbageføres til jordbrugsmæssigt formål senest et år efter ophørt brug.

Kommunen har ved vurderingen lagt vægt på, at anlægget ikke er dominerende i landskabet og Odsherred Kommune vurderer herefter, at placering og udformning af det ansøgte projekt er i overensstemmelse med landskabsanalysens anbefalinger og kommuneplanens retningslinjer.

Odsherred Kommune vurderer samlet i den konkrete sag, at projektet ikke vil påvirke det omgivende landskab væsentligt.

PRODUKTION, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionsarealer, dyrearter, dyretyper og staldsystemer

Der er ansøgt om i alt 500 m² produktionsareal til heste. Det ansøgte produktionsareal er 72 m² større end produktionsarealet i nudriften. Tabel 2 viser hvordan det ansøgte produktionsareal er fordelt i de forskellige stalde og staldafsnit. Det fremgår også hvilke dyrearter, dyretyper og staldsystemer, der er ansøgt om i de enkelte staldafsnit. Denne fordeling ligger til grund for ansøgningens lugt- og ammoniakberegninger.

Tabel 2. Oversigt over husdyrbrugets ansøgte stalde, produktionsarealer, dyrearter, dyretyper og staldsystemer

Stald	Produktionsareal (m ²)	Dyrearter, dyretyper og staldsystemer
Hestestald (midt) BBR 5/BBR 6	332	Heste Bokse m. fast gulv uden afløb*, Strøelse
Hestestald (syd) BBR 8	96	Heste Bokse m. fast gulv uden afløb*, Strøelse
Hestestald (kursus) BBR 7	72	Heste Bokse m. fast gulv uden afløb*, Strøelse
I alt	500	

* Der er ikke fastsat en emissionsfaktor for hestebokse med fast gulv uden afløb. I IT-ansøgningen er der valgt emissionsfaktor for "Heste, dybstrøelse" idet, det er den staldtype, der ligner mest med hensyn til emission af lugt og ammoniak.

Produktionsarealer

Produktionsarealet i staldene er indrettet med hestebokse, hvor der er fast gulv uden afløb og der benyttes f.eks. spåner eller træpiller som strøelse. Det samlede produktionsareal udgør 500 m².

Odsherred Kommune stiller vilkår om, at produktionen skal indrettes i overensstemmelse med det ansøgte med hensyn til staldenes produktionsarealer, staldsystem og dyrehold. Vilkåret er stillet for at fastholde forudsætningerne for beregningerne af ammoniak og lugt.

Ridebanen i ridehallen indgår ikke i det ansøgte produktionsareal. Ridebaner i ridehaller skal ikke medregnes til produktionsarealet, når hestene opbindes der mindre end to timer ad gangen. Der er et generelt krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38 til effektiv renholdelse af arealer, hvor der kortvarigt er dyr.

Fast husdyrgødning

Husdyrgødningen fra staldene håndteres som dybstrøelse/fast husdyrgødning. Gødningen udmuges dagligt og opbevares i gødningscontainer (30 m³).

Odsherred Kommune stiller vilkår om, at gødningscontaineren skal være udført i overensstemmelse med beskrivelsen i Landbrugets Byggeblad nr. 103.06-08 om container til opsamling af fast gødning fra heste, mink m.v. Containeren skal desuden overholde byggebladets krav til overdækning og placering. Se byggebladet i bilag 3.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde.

Foder

Foder opbevares i foderrummet i sække og lukkede tønder (tørret græs, lucerne, foderpiller). Wrap er placeret udendørs. Det forventede årlige foderforbrug fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Forventet årligt foderforbrug

Fodertype	Fodermængde
Tørret græs, lucerne, foderpiller	1500 kg
Wrap-hø	28 rundballer

Staldhygiejne

Ansøger oplyser, at der er fokus på renholdelse af hesteboksene. Renholdelse foretages dagligt for at undgå uhygiejnske forhold og mindske risikoen for lugt- og fluegener for de omkringboende.

Odsherred kommune stiller vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne, herunder skal det sikres, at hestebokse inklusive gulve holdes tørre og rene og at støv- og smudsbelægning i stalddene fjernes (jf. NMK-132-00696). God staldhygiejne vil medvirke til at forebygge lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Odsherred Kommune vurderer herefter, at husdyrbrugets drift med hensyn til renholdelse af stalde mv. foregår miljømæssigt forsvarligt.

Spildevand (restvand)

Der indrettes vaskeplads til heste (vandspiltov) i ridehallen. Vaskevandet ledes til opsamlingsbeholder (4 m³) og udspredes på markerne efter reglerne for restvand i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Mængden af spildevand fra vandspiltovet, der afledes til opsamlingsbeholder, er opgjort i tabel 4.

Tabel 4. Spildevandsmængde fra vandspiltov i ridehallen (m³ pr. år) – jf. ansøgers skøn

Type	Anslået, m ³	Afledes til
Vaskevand – vask af heste (2,4 m ³ pr. mdr.)	29	Opsamlingsbeholder
I alt	29	Opsamlingsbeholder

Der er ikke indrettet vaskeplads til maskiner på husdyrbruget og der forekommer ikke spildevand fra stalddene som følge af staldvask.

Odsherred Kommune vurderer, at spildevandet fra vandspiltovet er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser for restvand og at det kan håndteres i overensstemmelse med bekendtgørelsens regler.

Sanitært spildevand fra medarbejderfaciliteter såsom toilet, baderum, køkken mv. vurderes ikke i forbindelse med tilladelsen efter husdyrbrugloven.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at spildevand (restvand) håndteres og opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Regnvand fra tage og befæstede arealer

Tagvand fra de eksisterende bygninger ledes til rørledning og derfra videre til drænbrønd ved indkørsel. Husdyrbruget har et befæstet køreareal (250 m²) ved stalden, hvor gødningscontaineren er placeret. Overfladevandet herfra ledes til jordoverfladen.

Mængden af regnvand der udledes fra tagflader og befæstede arealer i ansøgt drift er opgjort i tabel 5.

Tabel 5. Spildevandsmængde pr. år

Type	Anslået, m ³	Afledes til
Regnvand på tagflader, 2.500 m ² (0,7 m ³ pr. m ²)	1.750	Markdræn
Restvand fra befæstet areal, 250 m ² (0,7 m ³ pr. m ²)	175	Jordoverfladen
I alt	1.925	Markdræn/Jordoverfladen

Det kræver som udgangspunkt spildevandstilladelse i henhold til miljøbeskyttelsesloven at nedsive eller udlede overfladevand fra tagflader og befæstede arealer. Da der ikke opføres nyt byggeri eller ændres på størrelsen af de befæstede kørearealer i forbindelse med det ansøgte projekt vurderer Odsherred Kommune, at der i den konkrete sag ikke er behov for, at ansøge om spildevandstilladelse efter miljøbeskyttelsesloven til bortskaffelse af overfladevand fra tagflader og befæstede arealer.

Oplag af olie og kemikalier m.v.

Diesellole til maskiner mv. opbevares i typegodkendt, overjordisk olietank (4000 liter), der er placeret udendørs på betonplads (se situationsplan, bilag 1). Der opbevares ikke andre olieprodukter på husdyrbruget.

Der anvendes ikke pesticider på husdyrbruget.

Der opbevares ikke medicin på husdyrbruget. Dyrlægen medbringer medicin efter behov.

For at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand i tilfælde af, at der i fremtiden vil blive håndteret olie eller kemikalier på husdyrbruget, stilles der vilkår om, at opbevaring og håndtering af olie og kemikalier (råvarer) skal ske i overensstemmelse med reglerne i Odsherred Kommunes olie- og kemikaliereregulativ.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at olie- og kemikalieprodukter håndteres og opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Affald

Der produceres en række forskellige affaldstyper på husdyrbruget. Affaldet sorteres og bortskaffes til godkendte modtagere.

Plastik og papir/pap opbevares i to stk. udendørs containere, der afhentes af godkendt renovatør en gang om måneden.

Jern og metal: Brugte hestesko opbevares i lukket container og de bortskaffes via den kommunale ordning for erhvervsaffald (på genbrugsstationen).

Farligt affald som f.eks. batterier, akkumulatorer, elpærer, lysstofrør, tomme spraydåser m.v. opbevares i lukket container og bortskaffes via den kommunale ordning for erhvervsaffald (på genbrugsstationen). Spildolie opbevares i dunke og bortskaffes via den kommunale ordning for erhvervsaffald (på genbrugsstationen).

Husdyrbruget opbevarer ikke klinisk risikoaffald i form af medicinrester og -glas, samt kanyler.

Bortskaffelse af affald reguleres af affaldsbekendtgørelsen, samt Odsherred Kommunes regulativer om affald, som alle borgere og virksomheder i kommunen er forpligtet til at følge.

Odsherred Kommune stiller vilkår om, at opbevaring og håndtering af olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med reglerne i kommunens olie- og kemikalieregulativ for at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at affald håndteres og opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Døde dyr

Døde dyr opbevares under presenning på befæstet plads indtil afhentning af DaKa. Opbevaringsfaciliteten er placeret ved ridehallen (se situationsplan, bilag 1). Der er ca. 75 meter til den nærmeste nabobeboelse og ca. 65 meter til offentlig vej. Afhentning sker normalt indenfor 24 timer efter anmeldelse til DaKa. Odsherred Kommune vurderer, at opbevaringsfacilitetens placering i forhold til nabobeboelser ikke vil medføre lugtgener på grund af afstanden til nærmeste nabobeboelse.

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr reguleres af bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Bekendtgørelsen stiller bl.a. krav om, at døde dyr skal opbevares sådan, at de er sikret mod ådselædende dyr og opbevaringsfaciliteten skal placeres i passende afstand fra offentlig vej for at forebygge spredning af smitstoffer.

Odsherred Kommune stiller desuden vilkår om, at opbevaringsfaciliteten til døde dyr skal placeres minimum 15 meter fra offentlig vej og på et egnet sted, således, at der i tidsrummet indtil afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold i forbindelse med opbevaring af døde dyr.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at døde dyr vil blive håndteret og opbevaret miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

GØDNINGSPRODUKTION OG OPBEVARINGSKAPACITET

Mængden af husdyrgødning, der produceres på husdyrbruget, vil afhænge af dyreholdets størrelse og sammensætning. Odsherred Kommune har vurderet opbevaringskapaciteten for husdyrgødning ud fra den forventede maksimale husdyrproduktion, som ansøger har oplyst i forbindelse med ansøgningen om tilladelse. Opbevaringskapaciteten vil også blive vurderet i forbindelse med miljøtilsyn på ejendommen.

Fast husdyrgødning

Hesteboksene er indrettet med fast bund og har ingen afløb. Ifølge ansøgers oplysninger produceres der årligt ca. 102 tons (svarende til 115 m³) dybstrøelse på husdyrbruget. Beregningen er foretaget ud fra en forventet maksimal årsproduktion med i alt 35 heste på dybstrøelse: 30 heste (500-700 kg) og 5 ponyer (300-500 kg). De vejledende gødningsnormer for heste på dybstrøelse er hhv. 5,13 t/dyr for heste 500-700 kg og 4,52 t/dyr for heste 300-500 tons. Ansøger har korrigeret den beregnede gødningsmængde i forhold til den tid, hvor dyrene er på græs (13 timer dagligt i sommerhalvåret og 7 timer dagligt i vinterhalvåret). Ansøger forventer desuden, at mængden af fast husdyrgødning kun bliver ca. halvdelen af normen, idet der anvendes spåner/træpiller i stedet for halm.

Beregnet gødningsmængde (vægt) v/ 35 heste på stald: $30 \times 5,13 \text{ t} + 5 \times 4,52 \text{ t} = 176 \text{ t}$

Reduktion pga. udegående dyr:

Beregnet gødningsmængde i sommerhalvåret (13 timer pr. døgn): $0,5 \times 176 \text{ t} \times 11/24 = 40 \text{ t}$

Beregnet gødningsmængde i vinterhalvåret (7 timer pr. døgn): $0,5 \times 176 \text{ t} \times 17/24 = 62 \text{ t}$

Beregnet gødningsmængde (vægt) efter reduktion for udegående dyr - i alt: $40 \text{ t} + 62 \text{ t} = 102 \text{ t/år}$

Reduktion pga. anvendelse af spåner/træpiller i stedet for halm (vinterhalvåret): $62 \text{ t} \times 0,5 = 31 \text{ tons}$

Beregnet gødningsmængde (volumen) v/ 35 heste (vinterhalvåret): $31 \text{ t} \times 1,7 \text{ m}^3/\text{t} = 53 \text{ m}^3$

Gødningsopbevaring

Der blev anmeldt en møddingsplads på 40 m² sammen med ændring af dyreholdet den 20. maj 2009. Det blev oplyst, at møddingspladsen ville blive etableret i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for møddingspladser. Ved Odsherred kommunes miljøtilsyn er det konstateret, at møddingspladsen ikke er indrettet i overensstemmelse med kravene til møddingspladser.

I forbindelse med det ansøgte projekt ønskes i stedet opsat en gødningscontainer til opbevaring af hestegødningen og møddingspladsen nedlægges. Gødningscontaineren (30 m³) placeres på befæstet plads ved staldene (se situationsplanen i bilag 1).

Ansøger oplyser, at den faste husdyrgødning udbringes på bedriftens egne arealer og en del af gødningen overføres til anden ejendom i henhold til gødningsaftale. På ansøgningstidspunktet er der gødningsaftale med Troldebakkens Frugtplantage v/ Peter Stybe Petersen, Teglværksvej 4, 4534 Hørve (CVR nr. 19189996).

På ejendomme med dyrehold skal opbevaringsanlæg til husdyrgødning mindst have en kapacitet svarende til 6 måneders tilførsel. Det er beregnet, at der produceres ca. 53 m³ fast husdyrgødning i vinterhalvåret jf. ovenstående. Idet gødningscontaineren kun rummer 30 m³ vurderes det, at der er behov for en aftale om opbevaring af husdyrgødning på anden ejendom for at leve op til kravet om tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget skal have mindst 6 måneders opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning og restvand

Der forekommer ikke flydende husdyrgødning, herunder møddingssaft på husdyrbruget.

Spildevandet fra vandspiltovet (restvand) ledes til opsamlingsbeholder på 4 m³. Ansøger har oplyst, at der anvendes ca. 29 m³ vaskevand i ansøgt drift jf. tabel 6.

Tabel 6 viser en oversigt over husdyrbrugets beholdere til restvand.

Tabel 6. Opbevaringsanlæg til restvand

Gødningstype	Overdækning	Kapacitet, m ³
Opsamlingsbeholder (glasfiber)	Lukket	4
Total		4

Odsherred Kommune har beregnet, at husdyrbruget har en opbevaringskapacitet for restvand på ca. 1,6 måneder med en samlet mængde restvand på 29 m³ og opbevaringsanlæg på i alt 4 m³ (4/29 * 12 mdr.).

Der er mulighed for at udsprede restvandet på f.eks. græsarealer det meste af året i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. På denne baggrund vurderes det, at husdyrbruget har tilstrækkelig opbevaringskapacitet for restvand.

For at forhindre forurening af jord og grundvand i forbindelse med spild af husdyrgødning, stiller Odsherred Kommune vilkår om, at al håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn.

Der stilles desuden vilkår om, at transport af husdyrgødning skal foregå i lukket vogn, så spild af gødning fra åbninger, slanger m.v. forhindres.

Kommunen vurderer herefter, at fast husdyrgødning og restvand opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt og i henhold til gældende retningslinjer for at undgå uheld, udslip og påvirkning af miljøet.

GENER FRA HUSDYRBRUGET

Gener fra et husdyrbrug kan bestå i lugt-, støj-, lys- eller støvgener. Der kan også opstå gener fra fluer og skadedyr eller gener fra transport til og fra bedriften.

Lugt fra stalde mv.

Dyreholdet og driften af staldanlæg mv. påvirker omgivelserne med lugt.

Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for lugt er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (§ 30-32). Beskyttelsesniveauet sætter grænser for hvilke lugtgener, de omboende skal acceptere fra et husdyrbrug. Der er fastlagt maksimale geneniveauer for lugt i forhold til tre områdetyper. Geneniveauerne for de forskellige områdetyper fremgår af skemaet:

Områdetype/kategori	Maksimalt Geneniveau
Byzone- og sommerhusområder (eksisterende og fremtidige jf. kommuneplanens rammedel)	5 OUE/m ³
Samlet bebyggelse i landzone eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	7 OUE/m ³
Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af ansøger	15 OUE/m ³

OUE = Odour Units (lugt enheder)

Det nærmeste byzoneområde ligger øst for husdyrbruget (rammeområde 13B6 – Boligområde ved Friskolen - Hørve). Rammeområdet er udlagt til byzone. Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til byzoneområdet er beregnet til 2.121 meter.

Det nærmeste sommerhusområde ligger vest-nordvest for husdyrbruget (rammeområde S6.S08 i Kalundborg Kommune). Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til sommerhusområdet er beregnet til 2.485 meter.

Det nærmeste lokalplanlagte område i landzone, der er udlagt til boligformål (Lokalplan nr. 117 - Jordbrugspareller ved Frenderup, Plejerup og Skippinge) er ved Skippinge syd-sydøst for husdyrbruget. Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til området er beregnet til 507 meter.

Den nærmeste samlede bebyggelse er syd for husdyrbruget, hvor beboelsesbygningen på Starreklintevej 14 B udløser en samlet bebyggelse. Inden for en afstand af 200 meter fra denne bygning ligger der mere end 6 andre beboelsesbygninger uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften. Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til den samlede bebyggelse er beregnet til 688 meter.

Den nærmeste beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt er Møllevangen 4, 4534 Hørve, der ligger øst for husdyrbruget. Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til beboelsen er beregnet til 51 meter.

I husdyrgodkendelse.dk er der beregnet lugtgeneafstande for den ansøgte produktion i forhold til de forskellige områdetyper. Der er også beregnet en vægtet gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg i forhold til de forskellige områdetyper. Geneafstanden korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden. Geneafstanden må ikke være længere end den vægtede gennemsnitsafstand. Der indgår ikke miljøteknologi (f.eks. luftrensning) til reduktion af lugt i det ansøgte projekt. Lugt fra opbevaringsanlæg indgår ikke i beregningerne.

Den beregnede geneafstand er et udtryk for hvor langt fra husdyrbruget, der vil opleves uacceptable lugtgener. Geneafstanden beregnes efter to forskellige modeller på grundlag af produktionsarealets størrelse og emissionsfaktorer for de forskellige dyretyper og staldsystemer, som er fastsat i husdyrbrugetloven. Resultatet af beregningerne fremgår af tabel 7.

Tabel 7. Samlet resultat af lugtberegning for ansøgt produktion jf. husdyrgodkendelse.dk

Områdetype	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet Gennemsnitsafstand	Geneniveau overholdt
Byzoneområde mv. (Hørve - eksisterende)	NY	30 m	30 m	2121 m	Ja
Sommerhusområde (13S3 - eksisterende)	NY	30 m	30 m	2548 m	Ja
Sommerhusområde (S6.S08 - eksisterende)	NY	30 m	30 m	2485 m	Ja
Samlet bebyggelse mv. (Lokalplan nr. 48)	NY	24 m	24 m	649 m	Ja
Samlet bebyggelse mv. (Lokalplan nr. 117)	NY	24 m	22 m	507 m	Ja
Samlet bebyggelse mv. (Starreklintevej 14B)	NY	24 m	22 m	688 m	Ja
Beboelsesbygning (Møllevangen 4)	NY	0* m	0* m	51 m	Ja

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes, at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes

Det ses af tabel 7, at den beregnede geneafstand er væsentlig kortere end den vægtede gennemsnitsafstand til alle tre områdetyper. Lugtgenekriteriet er således overholdt for alle tre områdetyper. Det bemærkes, at der ikke er beregnet geneafstand i forhold til nærmeste nabobeboelse, idet lugten er for lille til at lugtspredningen kan beregnes.

Ansøger forventer ingen lugtgener for de omboende i forbindelse med det ansøgte projekt og der er ikke truffet særlige foranstaltninger til begrænsning af lugtgener fra anlægget ud over, hvad der ligger i den daglige management. Der er naturlig ventilation fra anlægget.

Staldlugtemissionen afhænger af produktionsarealets størrelse, dyretype og staldsystem. På denne baggrund fastsættes vilkår om, at produktionsarealets størrelse, dyretyper og staldsystemer skal svare til det ansøgte, da det er en forudsætning for beregningerne i husdyrgodkendelse.dk og dermed for miljøvurderingen.

Lugtemissionen fra husdyrbruget er desuden afhængig af, hvordan landbruget drives. På denne baggrund stilles vilkår om god staldhygiejne og renholdelse af ejendommen. Der er endvidere fastsat vilkår om, at

der ved væsentlige lugtgener kan kræves, at husdyrbruget udarbejder en handlingsplan til reduktion af lugtgenerne og gennemfører denne.

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre større husdyrbrug inddrages. De beregnede geneafstande forøges, hvis der ligger andre større husdyrbrug indenfor 300 meter fra byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse mv. eller nærmere end 100 meter fra beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt. Odsherred Kommune har undersøgt og konstateret, at der ikke ligger andre husdyrbrug, der har betydning for vurderingen af lugtgener i forbindelse med det ansøgte projekt.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for de omboende.

Fluer

Der kan være risiko for masseforekomst af fluer i forbindelse med husdyrbrug. Fluerne kan sprede sig til naboerne og medføre gener og uhygiejniske forhold.

Ansøger oplyser, at fluegener forebygges ved at holde fokus på renholdelse af hesteboksene og overdækning af møddingspladsen.

Odsherred Kommune vurderer, at det er nødvendigt med forebyggende indsats for at undgå fluegener. På denne baggrund fastsættes vilkår om, at der skal opretholdes god staldhygiejne og renholdes på husdyrbruget. Der skal desuden foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne for fluebekæmpelse fastsat af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Skadedyr

Der kan være risiko for tilhold af mus og rotter i forbindelse med husdyrbrug, idet der oplagres og håndteres foderstoffer, døde dyr mv.

Ansøger oplyser, at problemer med skadedyr forebygges ved at opbevare foderet utilgængeligt for skadedyr, samt ved at holde fokus på opsamling af foderspild. Ved forekomst af rotter kontaktes den kommunale ordning for rottebekæmpelse.

Odsherred Kommune vurderer, det er nødvendigt med forebyggende indsats mod rotter, idet der bl.a. opbevares og håndteres store mængder foder på husdyrbruget. På denne baggrund fastsættes der vilkår om, at der skal renholdes på husdyrbruget.

Støj

Ansøger oplyser, at der primært kan forekomme støj i forbindelse med fodring i staldene, samt anvendelse af ridehallen og den udendørs ridebane. Der forventes ikke støjgener fra de indendørs aktiviteter i staldene og ridehallen, da eventuel støj herfra vil blive dæmpet af bygningerne. Den udendørs ridebane er placeret længst væk fra nærmeste nabobeboelse og derved forventes heller ikke gener herfra.

Ansøger oplyser, at den daglige driftstid i staldene som hovedregel er fra kl. 07.00 – 19.00. Det ansøgte projekt medfører ingen ændringer i støjende aktiviteter i forhold til nudriften bortset fra, at der afholdes kursus på ejendommen to weekender om året.

Udbringning af husdyrgødning foregår i dagtimerne én dag forår og én dag efterår, hvor der køres 5-6 læs pr. dag. Transporter til og fra husdyrbruget er vurderet i særskilt afsnit.

Odsherred Kommune vurderer ud fra støjklidernes karakter og husdyrbrugets redegørelse for støjpåvirkning samt afstanden til de nærmeste nabobeboelser, at der ikke vil være væsentlige støjgener forbundet med driften af husdyrbruget.

Der fastsættes vilkår om støjgrænser for boliger i det åbne land i henhold til Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984. I henhold til vejledningen er der anvendt grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Der fastsættes endvidere støjgrænser i forhold til byzone- og sommerhusområder (områdetype 3, 5 og 6) i henhold til Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984.

Odsherred Kommune fastsætter desuden vilkår om, at der kan kræves dokumentation for, at støjvilkårene er overholdt samt, at der ved væsentlige støjgener kan kræves, at husdyrbruget udarbejder en handlingsplan til reduktion af støjgenerne og gennemfører denne.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omboende.

Støv

Ansøger oplyser, at der kan forekomme støv ved anvendelse ridebanen. Ridebanen vandes i tørre perioder og der er ca. 100 meter fra nærmeste nabobeboelse (Møllevangen 2). Derved forventes ikke støvgener for de omboende.

De fleste kørearealer rundt om ejendommen er belagt med knust beton med granitskærver ovenpå. Ansøger forventer ikke, at der vil forekomme støvgener for de omkringboende, idet køreunderlaget ikke støver.

Odsherred Kommune vurderer ud fra husdyrbrugets redegørelse for støvgener, samt afstanden til de nærmeste nabobeboelser, at der ikke vil være væsentlige støvgener forbundet med driften af husdyrbruget.

I forbindelse med høring af den nærmeste nabo er det blevet oplyst, at der kan forekomme støvgener fra oplag af lette materialer på husdyrbruget. På denne baggrund er der tilføjet et vilkår om, at oplag af lette materialer, der kan give anledning til støvgener, skal overdækkes eller opbevares i lukket emballage.

Odsherred Kommune fastsætter desuden vilkår om, at der ved væsentlige støvgener kan kræves, at husdyrbruget udarbejder en handlingsplan til reduktion af støvgenerne og gennemfører denne.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for de omkringboende.

Lys

Ansøger oplyser, at der ikke anvendes udendørs arbejdsprojektører i den normale daglige drift. Udenørs arbejde foregår hovedsageligt i dagtimerne. Lyset i ridehallen er tændt i mørke perioder senest indtil kl. 21. Ansøger forventer ikke, at lys fra ridehallen vil være til gene for de omkringboende, da det er en lukket hal. Der ændres ikke på lysforholdene i forbindelse med et ansøgt projekt.

Odsherred Kommune vurderer ud fra husdyrbrugets redegørelse for lysgener, samt afstanden til de nærmeste nabobeboelser, at der ikke vil være væsentlige lysgener forbundet med driften af husdyrbruget.

Odsherred Kommune fastsætter vilkår om, at der ved væsentlige lysgener kan kræves, at husdyrbruget udarbejder en handlingsplan til reduktion af lysgenerne og gennemfører denne.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for de omboende.

Til- og frakørselsforhold

Kørsel til og fra husdyrbruget sker via Møllevangen og vil primært foregå i dagtimerne. Hovedparten af kørslerne vil være persontransport. Ind imellem (ca. to gange pr. måned) vil der komme større transporter f.eks. med foder eller spåner. Aktiviteter med aflæsning af varer vil foregå bag bygningerne i retning væk fra naboerne.

Omfanget af til- og frakørsler pr. år er opgjort i tabel 8 jf. ansøgningen. En transport omfatter både til- og frakørsel. Intern transport på husdyrbruget og transporter i forbindelse med markdriften er ikke inkluderet i tabellen.

Tabel 8. Antal transporter pr. år til og fra husdyrbruget

Transporttype	Nudrift (2010) Antal pr. år	Ansøgt drift Antal pr. år
Flytning/udspredning af dybstrøelse (traktor, læs af 20 tons)	12	12
Flytning/udspredning af møddingsvand (lastbil, læs af 30 tons)	12	12
Levering af foderpiller (lastbil)	12	12
Levering af spåner (lastbil)	12	12
Levering af brændstof (lastbil)	2	2
Afhentning af slagtedyr (lastbil)	0	0
Afhentning af døde dyr (lastbil)	2	2
Transport af erhvervsaffald	6	6
Transport af ryttere/hesteejere (personbil)	7300	7316
Diverse transporter (personbil: dyrlæge, konsulent o. lign.)	50	50
I alt	7408	7424

Det fremgår af tabel 8, at antallet af transporter i ansøgt drift er ca. 58 transporter om året, når der ses bort fra personbiler (hesteejere, samt dyrlæge mv). Heraf er 12 transporter sæsonpræget transport i forbindelse med udspreddning af husdyrgødning. De resterende transporter udgør i gennemsnit mindre end 1 transport om dagen. Det ansøgte projekt vil medføre, at antallet af transporter øges med 16 transporter om året (personbil med hestetrailer), som begrænser sig til to weekender om året, hvor der afholdes kurser på ejendommen.

Hesteejernes kørsel til og fra ejendommen sker dagligt i tidsrummet kl. 7-19. Antallet af denne type transporter øges ikke i det ansøgte projekt – ud over de 16 transporter, der er knyttet til afholdelse af kursus på ejendommen.

Kørsel med husdyrgødning i forbindelse med udspreddning foregår normalt i hverdagene. Det vil normalt foregå 1 dag om foråret og 1 dag om efteråret. Det tilstræbes, at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid.

Kommunen skal vurdere, om til- og frakørsel til husdyrbruget kan ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Miljømæssige gener i forhold til transport kan være støj, rystelser, støv og lugt.

Landzonen betragtes som udgangspunkt som landbrugets erhvervsområde og beboere i boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper forbundet med driften af et husdyrbrug. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

I en tilladelse kan der f.eks. stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften og krav om, at til- og frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Der kan endvidere stilles vilkår til bedriftens egne køretøjer og materiel (se f.eks. NMK-132-00596).

Odsherred Kommune vurderer, at intern transport og trafik på husdyrbruget i forbindelse med ind- og udkørsel fra ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne, idet langt de fleste transportere er persontransport. Der er to indkørsler til husdyrbruget. Den nærmeste nabobeboelse i forhold til ind- og udkørsel fra husdyrbruget ligger i en afstand på ca. 10 meter (Møllevangen 4). Denne indkørsel benyttes til transportere tilknyttet hestepensionen. Den anden indkørsel benyttes til privat transport for ejeren.

Eventuelle støjgener relateret til ind- og udkørsel, samt trafik på egen grund reguleres af støjvilkårene i tilladelsen. Det vurderes, at der ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår i relation til transport til og fra husdyrbruget.

FORURENING FRA HUSDYRBRUGET

Ammoniaktab fra stalde mv.

Dyreholdet og driften af staldanlæg mv. medfører et tab af ammoniak til omgivelserne i form af ammoniakfordampning (emission).

Den samlede emission (totalemission) fra stalde og gødningslagre for det ansøgte projekt er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Det er også beregnet, hvor meget emissionen forøges i forhold til produktionen i nudrift og i forhold til driften for 8 år siden (8 års drift).

Kommunen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer på husdyrbruget, der er foretaget inden for de seneste 8 år jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 33, stk. 2.

Resultatet af beregningerne er vist i tabel 9.

Tabel 9. Beregnet totalemission og meremission af ammoniak fra stalde og gødningslagre jf. husdyrgodkendelse.dk

	Totalemission	Meremission
Ansøgt projekt	292 kg NH ₃ -N /år	-
Nudrift	244 kg NH ₃ -N /år	48 kg NH ₃ -N /år
8 års drift*	211 kg NH ₃ -N /år	81 kg NH ₃ -N /år

*) 8 års driften er den produktion, der var tilladelse til for 8 år siden.

Det ansøgte projekt medfører en beregnet ammoniakemission fra stalde og gødningslagre på 303,9 kgN₃-N /år (totalemission).

Det ansøgte projekt medfører en forøget ammoniakemission på 48 kg NH₃-N /år fra stalde og gødningslagre i forhold til nudriften, og en forøgelse på 81 kg NH₃-N /år i forhold til 8-årsdriften.

Ammoniakbelastning af naturområder beskyttet af § 7 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning, samt § 3 i naturbeskyttelsesloven

Husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg på et husdyrbrug må ikke etableres, udvides eller ændres, såfremt de ligger mindre end 10 m fra de naturområder, der er nævnt i husdyrbruglovens § 7 (kategori 1- og kategori 2-natur). I den konkrete sag ligger der ikke naturområder omfattet af husdyrbruglovens § 7 inden for 10 meter fra anlægget.

Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for ammoniak sætter grænser for den maksimale tilladte deposition af ammoniak på nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper. Naturtyperne er inddelt i tre kategorier, som gennemgås herunder.

Beskyttelsesniveauet for ammoniakpåvirkning er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden. Ved overholdelse af beskyttelsesniveauet sikres det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af naturområderne. Beskyttelsesniveauet for ammoniak er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 24-29.

Kommunen kan i særlige tilfælde skærpe kravene. Ved særlige tilfælde forstås en miljøpåvirkning, der ikke er i overensstemmelse med reglerne i habitatbekendtgørelsen eller en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder). Natura 2000 områderne er et netværk af naturområder i EU, der er udpeget for at beskytte og bevare naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev (uanset størrelse og naturtype) indenfor Natura 2000-områder.

Det nærmeste Natura 2000-område er N154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke (se figur 3). Området indeholder to habitatområder: H135 Sejerø Bugt og Saltbæk Vig og H244 Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke, to fuglebeskyttelsesområder: F94 Sejerø Bugt og Nekselø og F99 Saltbæk Vig, samt Ramsarområde: R18 Sejerø Bugt, Nekselø Bugt og Saltbæk Vig. Natura 2000-området er beliggende ca. 2,3 km fra anlægget i vestlig retning.

I Natura 2000-området er der kortlagt en lang række forskellige habitatnaturtyper. De nærmeste er forskellige klittyper, der er beliggende ca. 2,5 km nordvest for anlægget ud for Enghave Skov. I samme retning og afstand er der desuden kortlagt et § 3-overdrev nær kysten nord for Dragsholm Kanal. Dette overdrev er ligeledes kategori 1-natur. Yderligere kortlagte forekomster af kvælstoffølsom habitatnatur er beliggende i større afstand fra anlægget.

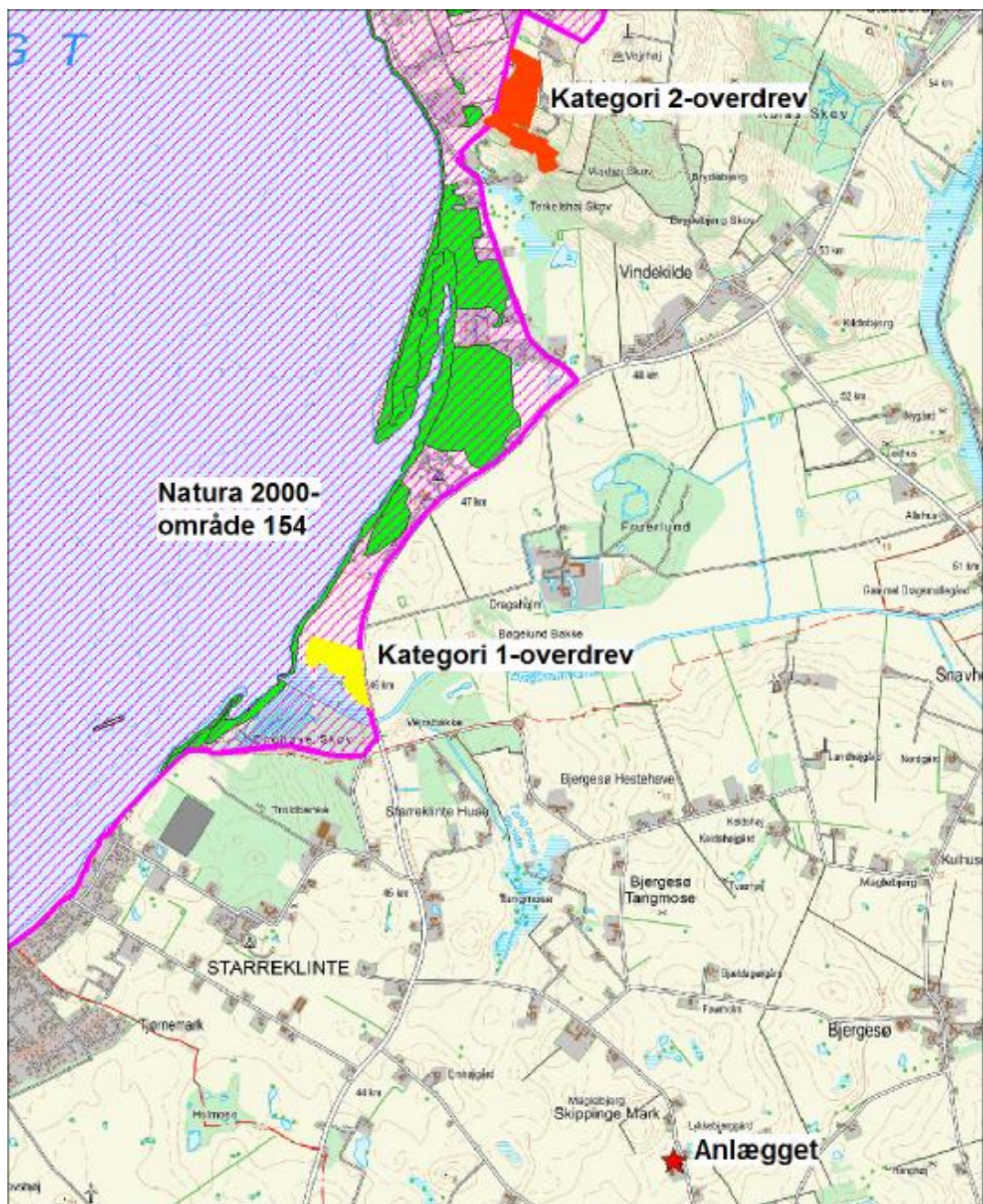
Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturområder, som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. Der er tale om højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og § 3-omfattede overdrev større end 2,5 ha.

Anlægget ligger i et landskab, der er relativt lavtliggende og fladt i forhold til andre dele af kommunen. Derfor findes der ikke overdrev eller heder i umiddelbar nærhed af anlægget. Nærmeste kategori 2-naturområde er de dele af overdrevene i Bjergene, som er beliggende udenfor Natura 2000-området. Dette er i en afstand af 4-5 km stik nord for anlægget.

Alle naturområder er besigtiget i forbindelse med kommunens § 3-besigtigelse i 2013-15. Overdrevsarealerne udenfor Natura 2000 i Bjergene er kulturpåvirkede og er vurderet til at have ringe naturtilstand (IV).

Figur 3 viser anlæggets beliggenhed i forhold til det nærmeste Natura 2000 område, kategori 1-natur og kategori 2-natur.

Figur 3. Anlæggets beliggenhed i forhold til Natura 2000, Kategori 1-natur og Kategori 2-natur. Natura 2000 og kortlagt habitatnatur er vist med hhv. lilla skraver og grønt. Kategori 1-natur udgøres af hovedparten af den kortlagte habitatnatur samt § 3-overdrevet beliggende i Natura 2000-området.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som er ammoniakfølsom skov.

Anlægget ligger i et område med mange små moser og vandhuller samt enkelte enge, se Figur 4. De nærmeste kategori 3-moser er beliggende 300-400 meter fra anlægget i hhv. sydlig og nordlig retning (angivet med A, B og C på kortet).

Mose A indgår i en græsningsfold og afgræsses. Naturtilstanden er vurderet som moderat, men dog med et godt artsindhold. Mosen er habitatnatur 7230-rigkær. Mose B er en tør mose med bl.a. indplantning af nåletræer og i ringe naturtilstand. Mose C mod syd er en delvist tør ellesump, som er habitatnatur og rummer en del naturtypekarakteristiske arter. Alle naturområder er besøgt i forbindelse med kommunens § 3-registrering i 2013-2015.

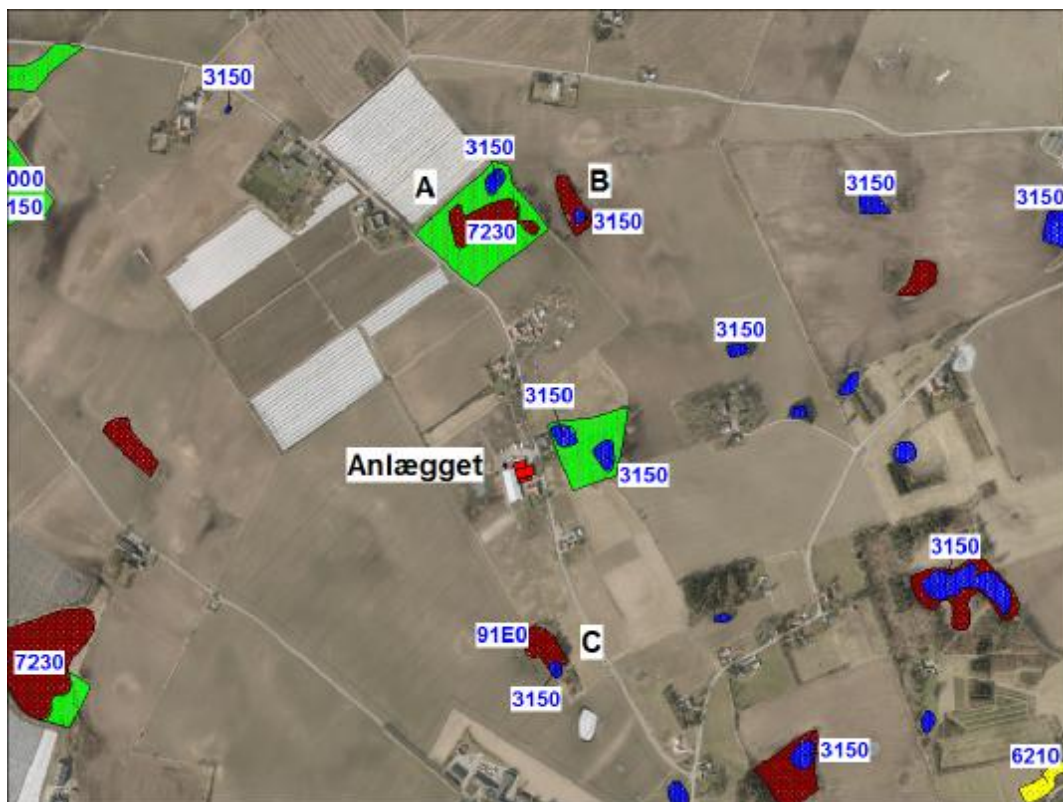
Nærmeste kategori 3-skov er Vallebjerget med gammel løvtræsbevoksning. Vallebjerget er beliggende i en afstand af godt 1,1 km sydøst for anlægget.

Øvrige naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3

Omkring anlægget findes inden for en radius af 1 km yderligere ca. 15 vandhuller og to enge. Søerne er alle enten næringsrige 3150-søer, dvs. næringsrige søer uden tålegrænse for kvælstof, eller ikke habitatnatur. Der er ikke registreret kransnålalgesøer indenfor 1 km fra anlægget.

De to enge er kulturpåvirkede og er vurderet til at være i dårlig eller ringe naturtilstand. Den nordligste eng ligger i sammenhæng med mose A, der rummer et artsrigt rigkær.

Figur 4 viser anlæggets beliggenhed i forhold til kategori 3-natur og øvrige naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 4. § 3-omfattet natur omkring anlægget. Søer, enge, moser og overdrev er angivet med hhv. blå, grønt, brunt og gult. Nærmeste kategori 3-natur er tre moser markeret med A, B og C. For alle naturområder er angivet habitat-naturtypen, hvis der er tale om habitatnatur. 3150 = næringsrige søer, 6210 = kalkoverdrev, 7230 = rigkær og 91E0 = Ellesump.

Udvalgte naturpunkter – beregnet ammoniakbelastning

I husdyrgodkendelse.dk er der beregnet deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion til forskellige naturområder. Totaldeposition er den samlede deposition fra det ansøgte projekt. Merdepositionen er forskellen i ammoniakdeposition mellem den ansøgte drift og hhv. nudrift eller 8 års drift.

I tabel 10 ses en oversigt over udvalgte naturpunkter med angivelse af naturtype, naturkategori, kumulation, beliggenhed i forhold til husdyrbruget, samt beregnet mer- og totaldeposition af ammoniak til naturpunktet. Naturkategori er defineret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2.

Foruden de omtalte lokaliteter er medtaget engen stik øst for anlægget og de to vandhuller på denne.

Tabel 10. Udvalgte naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Naturtype	Natur-kategori	Kumulation*	Beliggenhed i forhold til husdyrbruget	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
Klit og overdrev	Kat 1	0	2500 meter V	0,0	0,0
Overdrev	Kat 2	0	4-5000 meter N	0,0	0,0
Mose A	Kat 3	0	420 meter N-NV	0,0	0,1
Mose B	Kat 3	0	450 meter N-NØ	0,0	0,1
Mose C	Kat 3	0	280 meter S	0,0	0,1
Eng	§ 3-natur	0	60 meter Ø	0,4	2,3
Vandhul	§ 3-natur	0	70 meter NØ	0,2	1,6
Vandhul	§ 3-natur	0	120 meter Ø	0,2	0,7

Vurdering af kategori 1-natur

De nærmeste forekomster med kategori 1-natur er § 3-overdrev og klithabitatnatur beliggende ca. 2,5 km vest for anlægget. I denne afstand er totaldepositionen af ammoniak fra anlægget på naturområderne beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 1-natur må maksimalt modtage 0,7 kg N/ha pr. år, når der ikke er andre husdyrbrug inden for 300 meter fra naturområdet og som bidrager til ammoniakdepositionen (kumulation). Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for kategori 1-natur er således overholdt.

Det fremgår af forarbejderne til husdyrbrugloven (lovforslag L12 og efterfølgende lov nr. 122/2011) og gældende praksis hos Natur- og Miljøklagenævnet (jf. NMK-132-00091 og NMK-132-00109), at overholdelse af husdyrbruglovens beskyttelsesniveau som alt overvejende hovedregel vil være tilstrækkeligt til at undgå væsentlig miljøpåvirkning med ammoniak. Der kan dog i helt særlige tilfælde, herunder i særlig grad hvis Natura 2000 kortlægningen ikke er korrekt, være behov for at foretage en konkret vurdering efter habitatreglerne.

I den konkrete sag vurderes det, ud fra Odsherreds Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, der er blevet foretaget af Staten mindst 2 gange, at der ikke er grund til at formode, at kortlægningen er utilstrækkelig. På den baggrund vurderes det, at omkringliggende habitatnaturtypelokaliteter ikke lider skade ved det ansøgte.

Odsherred Kommune vurderer samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder omkring anlægget, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af kategori 1-naturtyper i Natura 2000-områder.

På baggrund af ovenstående vurdering finder Odsherred Kommune ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag for hvad angår ammoniakpåvirkning af kategori 1-natur i Natura 2000-område nr. 154 fra husdyrbrugets anlæg.

Vurdering af kategori 2-natur

De nærmeste kategori 2-overdrev er beliggende ca. 4-5 km nord for anlægget. I denne afstand er totaldepositionen af ammoniak fra anlægget på naturområderne beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Kategori 2-natur må maksimalt modtage 1,0 kg N/ha pr. år i totaldeposition. Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for kategori 2-natur er således overholdt.

Odsherred Kommune har endvidere ud fra kendskab til området vurderet, at der ikke findes lokaliteter i området, der ikke er korrekt kortlagt. På den baggrund vurderes det derfor samlet, at beskyttelsen af naturlokaliteter omfattet af kategori 2 er tilstrækkelig.

Vurdering af kategori 3-natur

Der er foretaget ammoniakdepositionsregning til kategori 3-moser beliggende nord og syd for anlægget (Se figur 4). Merdepositionen er på alle lokaliteter beregnet til 0,0 kg N/ha pr. år. Endvidere er merdepositionen på skovbevoksningen på Vallebjerget beregnet til 0,0 kg N/ha pr. år.

Hvis der er kategori 3-natur, hvor der vil komme en merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år eller mere, skal kommunen afklare, om området er en del af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Som grundlag for denne afklaring skal kommunen inddrage alle fire følgende kriterier:

- det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser,
- om det aktuelle område er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats,
- det aktuelle naturområdes naturkvalitet og
- kvælstofbidrag til området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder for så vidt angår skove om de gødskes.

Der er ikke kategori 3-naturområder, som modtager en merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år eller mere.

Odsherred kommune har gennemført en fladedækkende registrering af beskyttede naturtyper i perioden 2013-2015. Der findes således ikke lokaliteter i området, der ikke er korrekt kortlagt. På den baggrund vurderes det derfor samlet, at beskyttelsen af lokaliteter af kategori 3-natur er tilstrækkelig.

Vurdering af naturlokaliteter, der ikke er omfattet af kategori 1-3

Af de besigtigede § 3-naturområder, der ikke er kategori 3-natur, modtager de tre nærmeste lokaliteter (eng og to søer) en merdeposition på hhv. 0,4 og 0,2 kg N/ha pr. år (se figur 4 og tabel 10).

Vurderingen for øvrige § 3-beskyttede naturområder er, at projektet ikke vil forårsage tilstandsændringer i naturområderne, idet merdepositionen er mindre end 1,0 kg N/ha/år. Endvidere er de to vandhuller ikke kvælstofbegrænsede. Engen umiddelbart øst for anlægget er kulturpåvirket og i ringe naturtilstand.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt med de stillede vilkår ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af naturområderne beliggende i nærheden af anlægget. Der stilles ikke yderligere vilkår med hensyn til ammoniakdeposition på naturområderne.

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000 område er Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Desebjerg og Bollinge Bakker (Natura 2000 område nr. 154), der er beliggende ca. 2,5 km vest for husdyrbrugets anlæg (se figur 3).

Natura 2000 området omfatter:

- **Habitatområde nr. 135 – Sejerø Bugt og Saltbæk Vig**
- **Fuglebeskyttelsesområde nr. 94 – Sejerø Bugt og Nekselø**
- **Ramsarområde nr. 18 – Sejerø Bugt, Nekselø Bugt og Saltbæk Vig**

Natura 2000 område nr. 154 omfatter et samlet areal på ca. 445 km², hvoraf selve Sejerø Bugt udgør ca. 390 km² (ca. 88 %). Knap 10 % af Natura 2000 området er landareal, som primært er beliggende i den sydlige del af området. Kystlinien på land udgør ca. 63 km.

Sejerø Bugt udgør et lukket kystsystem, hvor det marine forland primært er dannet ved lagunedannelse.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 94 – Sejerø Bugt og Nekselø omfatter følgende ynglende arter: rørhøg, engsnarre, splitterne og havterne. Af rastende arter indgår klyde, bjergand, edderfugl, sortand og fløjlsand. Opholdssteder for fuglearterne er ikke kortlagt, jf. basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 135 er kildevælds-vindelsnegl, skæv vindelsnegl, sump vindelsnegl, stor vandsalamander, klokkefrø, odder, enkelt månerude, mygblomst, sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, kystlaguner og strandsøer, større lavvandede bugter og vige, rev, enårig vegetation på stenede strandvolde, flerårig vegetation på stenede strande, klinter eller klipper ved kysten, vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand, strandenge, forstrand og begyndende klitdannelser, hvide klitter og vandremiler, stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit), kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), fugtige klitlavninger, kystklitter med enebær, ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, kalkrige søer og vandhuller med kransnålgær, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, vandløb med vandplanter, tørre dværgbusksamfund (heder), meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter), artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop, plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, rigkær, bøgeskove på muldbund, egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

Heraf er kystlaguner og strandsøer, stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit), kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), kystklitter med enebær, meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld prioriterede naturtyper.

Vurdering af Natura 2000

I Natura 2000-området er der kortlagt en lang række forskellige habitatnaturtyper langs kysten mod vest og nordvest. Ikke alle habitatnaturtyper er kvælstoffølsomme, fx betragtes 1330-strandeng ikke som kvælstoffølsom. De nærmest kortlagte kvælstoffølsomme habitatnaturtyper er klittyper, der er i en afstand af 4-5 km til anlægget ikke modtager nogen totaldeposition herfra.

Selvom der ikke er nogen belastning på kvælstoffølsomme habitatnaturtyper på Natura 2000, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre de særlige beskyttelsesinteresser, der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddenzee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis:

- der foreligger sandsynlighed eller risiko for, at projektet vil påvirke habitatområder væsentligt (præmis 43)
- en konsekvensvurdering skal gennemføres, hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt (præmis 45)
- et projekt anses for at kunne påvirke et habitatområde væsentligt, når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning (præmis 49)

Det fremgår endvidere af Waddenzee-dommens præmis 61, at en konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området, og der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konklusionen på konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet. En sådan vished er opnået, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at der ikke er sådanne virkninger.

Tilladelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 24-29. Overholdelse af beskyttelsesniveauet vil, jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109), som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder vil være uvæsentlig.

Det er Odsherred Kommunes opfattelse, at der i sagen ikke er forhold, der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring husdyrbrugets anlæg.

Områdernes bevaringsmålsætning fremgår af de vedtagne Vand- og Natura 2000-planer. I Natura 2000-planen står *"Natura 2000-planen har fokus på arealrelaterede indsatser og rummer ikke indsatskrav vedrørende vandkvalitet, som sikres gennem vandplanlægningen, ligesom der heller ikke stilles konkrete krav til reduktion af kvælstofdeposition, som ligeledes reguleres ad anden vej, ikke mindst gennem husdyrgodkendelsesloven."* Dvs. i forhold til Natura 2000 er der ikke skærpede krav i Natura 2000-planen, og beskyttelsesniveauerne er alene fastsat gennem husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Idet den totale ammoniakdeposition fra projektet på nærmeste habitatnaturtype er beregnet til 0,0 kg N/ha pr. år, vurderer Odsherred Kommune, at ammoniakfordampning fra husdyrbrugets samlede anlæg ikke vil udgøre en nogen påvirkning af Natura 2000 området eller udpegningsgrundlaget, og Odsherred Kommune vurderer samlet set, at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området ikke vil have nogen væsentlig negativ påvirkning på de omkringliggende Natura 2000 områder.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer på eller omkring husdyrbrugets anlæg. Odsherred Kommune har foretaget en vurdering af, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og af hvorvidt voksesteder for planter kan blive ødelagt, som følge af det ansøgte. Til vurderingen af disse er bl.a. anvendt Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, faglig rapport nr. 635 og rapport nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser og kommunens øvrige kendskab til arternes forekomst. Kommunen har foretaget registrering af Bilag IV-arter i perioden 2013-2015 (se figur 5).

På baggrund af dette vurderes det, at der i området kan være vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, dværgflagermus, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø.

Småflagermus:

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær husdyrbrugets anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

Markfirben:

Markfirben findes i alle dele af kommunen på egnede levesteder. Især solbeskinnede skråninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirbenet. Arten er ikke fundet inden for en afstand af flere kilometer fra anlægget; primært pga. manglende egnede levesteder.

Stor vandsalamander:

Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Stor vandsalamanders levesteder og rasteområder på land ligger oftest nær vandhullet, hvor der er gode skjulesteder (grene, sten, o. lign.), gerne med store mængder af dødt ved under naturligt henfald. Størstedelen af bestanden opsøger levesteder inden for få hundrede meter fra ynglestederne, men enkelte individer kan vandre op til 1 km.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning, forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Arten er eftersøgt af kommunen i 2013-2015, og er indenfor 1000 meter fra anlægget kun registreret i vandhullet i den nordlige del af Mose B (se figur 5). Det er beregnet, at Mose B modtager en merdeposition af ammoniak på 0,0 kg N/ha pr. år fra det ansøgte projekt.

Spidssnudet frø:

Spidssnudet frø findes i alle dele af kommunen og kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af

store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.

Der er i perioden 2013-2015 registreret æg af Butsnudet eller Spidssnudet frø i Mose A og C samt i det nordlige vandhul på engen umiddelbart øst for anlægget (se figur 5). Da arten generelt er vidt udbredt i Odsherred kommune må det forventes, at flere af de nævnte forekomster er af Spidssnudet frø.

Figur 5. Registrerede Bilag IV-padder nær anlægget - hhv. Spidssnudet frø, Spidssnudet frø eller Butsnudet frø, samt Stor vandsalamander.

Vurdering af påvirkning af Bilag IV-arter

Småflagermus:

Det ansøgte projekt vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes. Der sker ingen ændringer af bygningsmassen ved projektet.

Markfirben, Stor vandsalamander og Spidssnudet frø:

I henhold til den beregnede merdeposition af ammoniak på kategori 1-, 2- og 3-natur samt nærmeste vandhuller (se tabel 10) modtager ingen aktuelle eller potentielle levesteder en merdeposition, der overstiger 0,2 kg N/ha/år. Der vil derfor ikke være nogen negativ påvirkning af naturområder, der samtidigt er levested for Bilag IV-padder eller krybdyr. Grænseværdien for, hvornår der kan forventes en tilstandsændring af levestedet, er 1,0 kg N/ha.

Øvrige fredede eller rødlistede arter:

Kommunen har kendskab til, at der omkring anlægget i de omgivende naturområder er registreret de relativt almindelige padder skrubtudse og lille vandsalamander i søer og moser. Derimod er der i samme afstand ikke registreret andre rødlistede eller fredede planter, svampe, pattedyr eller dagsommerfugle.

Som for Bilag IV-arterne gælder, at der ikke er levesteder, der modtager en merdeposition, der overstiger 0,2 kg N/ha/år.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at det ansøgte projekt med øget ammoniakemission fra stalde og anlæg ikke vil forringe yngle- og/eller rasteområder for arter omfattet af habitatdirektivets Bilag IV eller kendte forekomster af fredede eller rødlistede arter.

5 SAMMENFATNING

Det er Odsherred Kommunes samlede vurdering, at der med de fastlagte vilkår for indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil forekomme væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet. Vurderingen er foretaget i forhold til:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr
- Jord, grundvand og overfladevand
- Gener fra lugt, støj, rystelser, fluer, transport og lys
- Uhygiejniske forhold
- Affaldsproduktion mv.

Odsherred kommune vurderer endvidere, at det med de fastlagte vilkår for indretning og drift af husdyrbruget, er sikret, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der er opnåeligt, som følge af den eksisterende indretning og drift af husdyrbruget.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte projekt.

6 OFFENTLIGHED OG HØRING

Naboorientering

Konsekvensområdet for lugt har en radius på 0 meter. Naboer, parter og andre berørte, der bor inden for en radius på 100 meter i forhold til ejendommen Møllevangen 1, 4534 Hørve, har modtaget en orientering om udkast til tilladelsen jf. husdyrbruglovens § 56 med 2 ugers frist til at komme med bemærkninger til sagen senest den 4. april 2022.

Orienteringsbrev er sendt til ejere og beboere på følgende adresser:

- Møllevangen nr. 4

Indkomne bemærkninger og kommunens vurdering

Odsherred Kommune har modtaget høringssvar fra ejerne af nabobeboelsen på Møllevangen 4, 4534 Hørve. Der var bemærkninger vedr. følgende forhold:

- Støvgener fra oplag af lette materialer som f.eks. løst savsmuld, høvlspåner, fint grus og lignende.

Efterfølgende har ansøger og dennes konsulent haft høringssvaret til kommentering. Ansøgers konsulent har meddelt, at husdyrbruget ikke længere modtager fine småspåner. Der anvendes kun træpiller eller småspåner, som leveres og opbevares i plastposer. De forventer ikke, at det vil blive et problem fremover.

På baggrund af oplysningerne om, at oplag af lette materialer (fine småspåner) tidligere har givet anledning til støvgener, samt husdyrbrugets beliggenhed tæt på nærmeste nabobeboelse, har Odsherred Kommune tilføjet følgende vilkår til begrænsning af støvgener: Oplag af lette materialer, der kan give anledning til støvgener, skal overdækkes eller opbevares i lukket emballage.

Herefter vurderer Odsherred Kommune, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener.

Offentliggørelse af afgørelsen og underretning af klageberettigede

Tilladelsen er offentliggjort i 4 uger fra den 5. maj 2022 på kommunens hjemmeside

www.odsherred.dk

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Se klagevejledning i afsnit 7.

Kopi af tilladelsen er sendt til organisationer og myndigheder mv. der fremgår af afsnit 8.

7 KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Odsherred Kommune.

Klagefristen er den 2. juni 2022

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Odsherred Kommune i Klageportalen. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret skal indbetales inden for en fastsat frist. Klagen afvises, hvis gebyret ikke indbetales, inden fristen udløber.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Odsherred Kommune, Miljø og Teknik, Nyvej 22, 4573 Højby eller miljoe@odsherred.dk. Odsherred Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

De klageberettigede er ansøger og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagen, visse foreninger, der har til formål at beskytte natur og miljø, samt visse andre jf. Husdyrbruglovens § 84-87.

Tilladelsen er offentliggjort i 4 uger fra den 5. maj på kommunens hjemmeside www.odsherred.dk

Det skal bemærkes, at et projekt godt kan igangsættes, selvom der klages over afgørelsen, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet tillægger klagen opsættende virkning for projektet. Dette sker på ansøgers egen regning og risiko. Det følger af husdyrbruglovens § 81, stk. 2, at klagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en tilladelse, godkendelse eller dispensation efter loven.

En tilladelse efter § 16 b, der indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidig klage over en tilladelse efter § 16 b, der indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Det følger af husdyrbruglovens § 81, stk. 3.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for domstolene jf. husdyrbruglovens § 90, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder regnet fra datoen for offentliggørelse af afgørelsen.

8 KOPI AF AFGØRELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til følgende:

Klageberettigede i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 84:

- Ejer og ansøger: Palle Sørensen, Møllevangen 1, 4534 Hørve
- Miljøministeren: Miljøstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, mst@mst.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Øst, Islands Brygge 67, 2300 København S, seost@sst.dk

Klageberettigede i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V, ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk

Klageberettigede i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 86 – lokale foreninger:

- Ingen har ønsket underretning (jf. husdyrbruglovens § 61)

Klageberettigede i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk

Andre:

- Konsulent: VKST Husdyr og Miljø, Fulbyvej 15, 4180 Sorø v/ Heidi Ledskov, hsl@vkst.dk

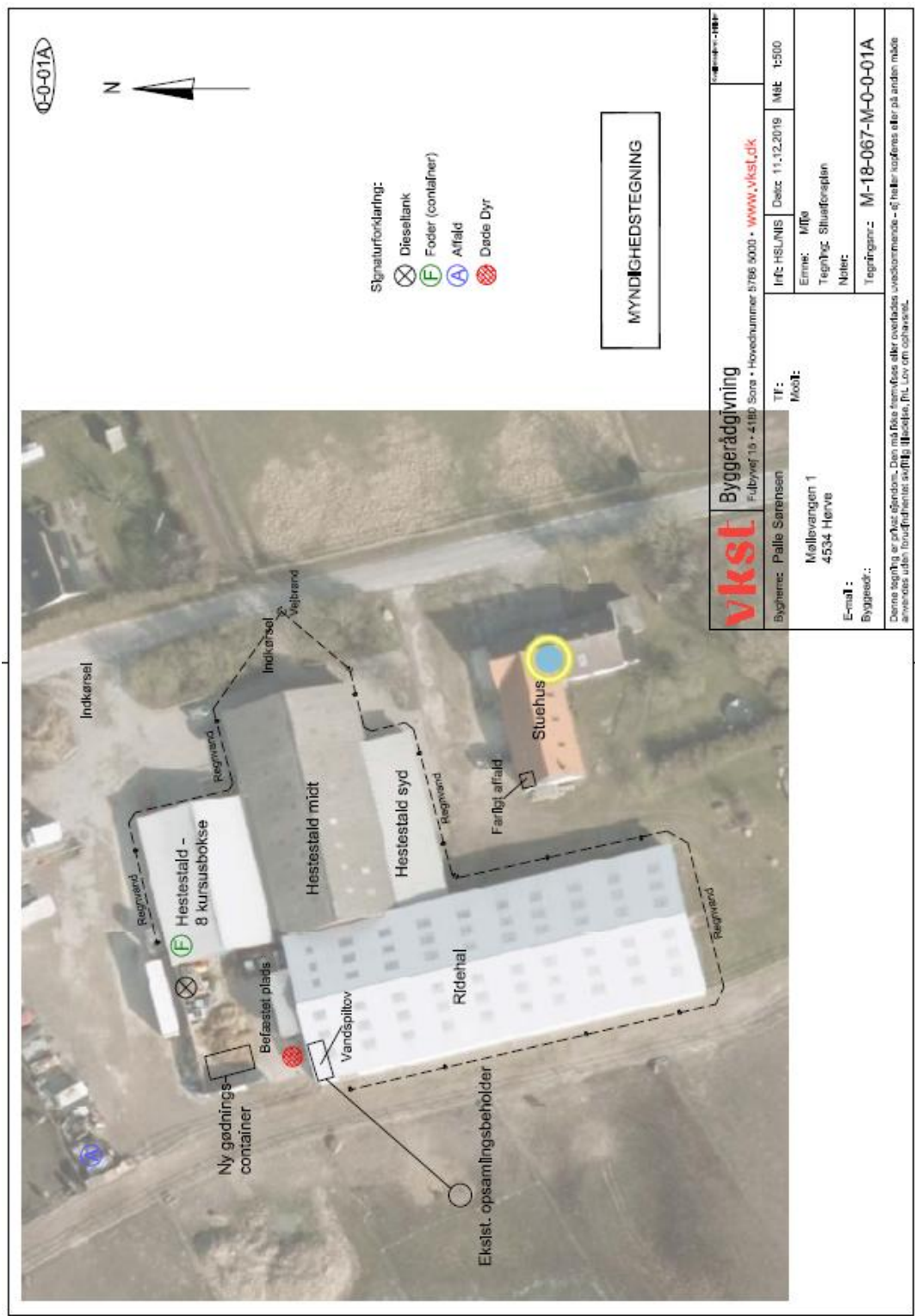
Orientering om afgørelsen er sendt til følgende:

Naboer, parter og andre berørte, der bor inden for en radius på 100 meter i forhold til husdyrbruget.

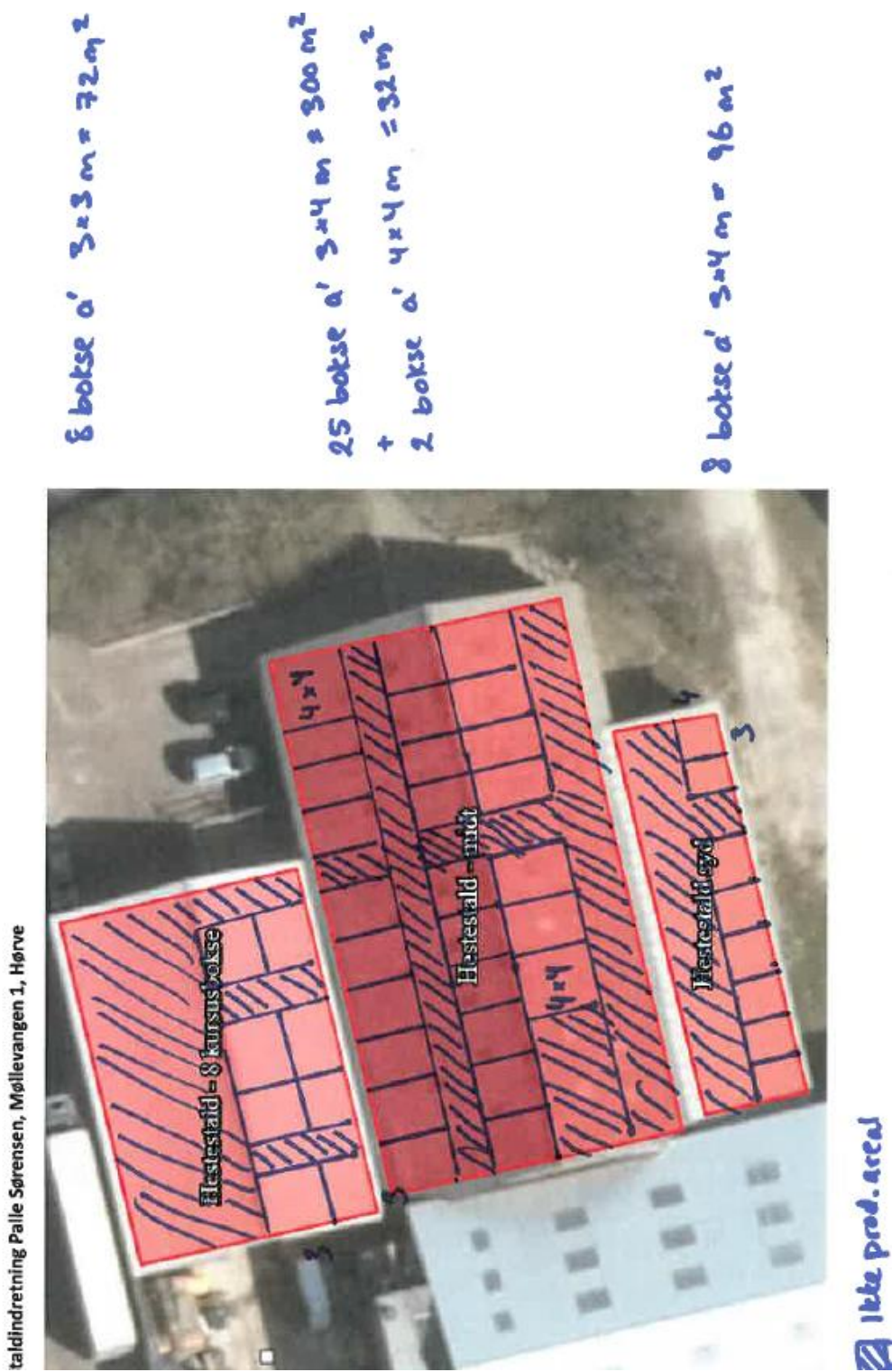
9 BILAG

- Bilag 1: Situationsplan: Placering af stalde mv. og miljøforhold
- Bilag 2: Situationsplan: Placering af produktionsarealer i staldafsnit
- Bilag 3: Landbrugets Byggeblad - Gødningscontainer
- Bilag 4: Oversigt over love og regler på afgørelsestidspunktet

BILAG 1 - Situationsplan - Placering af stalde mv. og miljøforhold

BILAG 2 - Situationsplan: Produktionsarealer i staldafsnit

BILAG 3 – Landbrugets Byggeblad - Gødningscontainer

Landbrugets Byggeblade

Bygninger • Teknik • Miljø

Udenomsfaciliteter

Møddingpladser, container

Arkivnr.	103.06-08
Udgivet	August 1991
Revideret	20.09.2012
Side	1 af 2

Container til opsamling af fast gødning fra heste, mink m.v.

Dette byggeblad angiver minimumskrav til, hvorledes en container til opsamling af fast gødning fra heste, mink mv. skal udføres, placeres og overdækkes, hvis bestemmelserne i § 11-14, vedr. oplagring af fast gødning i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 764 af 28. juli 2012, "Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.", kan fraviges.

Fabrikanten/leverandøren af containeren står inde for, at miljølovgivningen vedr. tæthed, styrke og bestandighed overholdes.

Container - beskrivelse

Konstruktion

Containeren udføres som en selvbærende konstruktion i min. 3 mm plade af konstruktionsstål, min. stål kvalitet S275 i henhold DS/EN 10113.

Sider

Siderne kan udføres som profilerede stålplader, hvor de tre sider er fuldsvejste i bunden. Bagklappen kan udføres som sidehængt eller tophængt.

Lukkemekanisme

Bagklappen skal fremstilles med en kraftig gummipakning, så den er væsketæt.

Overfladebehandling

Containeren skal både ud- og indvendigt sandblæses, grundes og topcoates i henhold til korrosionsklasse 3.

Overdækning

Containeren skal være overdækket. Overdækningen kan bestå af en selvbærende og letaftagelig rørkonstruktion for bæring af presenningen. Presenning og stativ skal dimensioneres for snelast eller nyttelasten af en person i henhold til DS 410.

Overdækningen skal være let at fjerne, hver gang der skal fyldes gødning i containeren, samt let at montere og tildække igen.

Placering

Containeren bør placeres på en betonplads, f.eks. 150 mm armeret beton 35 MPa, aggressiv miljøklasse eller tilsvarende stabilt underlag.

Containerpladsen udføres således, at den kan modstå påvirkningerne fra køretøj og redskaber ved fyldning og tømning samt fra den oplagrede gødning. Se eventuelt Landbrugets Byggeblade nr. 103.06-05 og 103.06-06 vedrørende møddingspladser.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N. Tlf.: 8740 5000 – www.vfl.dk

Henvisninger

- [Miljøministeriets Bekendtgørelse nr. 764 af 28. juli 2012](#)
 - Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.
- [Landbrugets Byggeblade fra Videncentret for Landbrug, Kvæg](#)
 - Landbrugets Byggeblad nr. 103.06-05; Møddingsplads med afgrænsningsmur
 - Landbrugets Byggeblad nr. 103.06-06; Møddingsplads med 2 m bred randzone.

BILAG 4 - Oversigt over love og regler på tilladelsestidspunktet

Husdyrbrugloven

Lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Bek. nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Bek. nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

Opbevaring af døde dyr

Bek. nr. 558 af 1. juni 2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr

Affaldsbekendtgørelsen:

Bek. nr. 2159 af 9. december 2020 om affald

Naturbeskyttelsesloven

Lovbek. nr. 1986 af 27. oktober 2021 om naturbeskyttelse

Habitatbekendtgørelsen

Bek. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Habitatdirektiv

Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter

Museumsloven

Museumslov jf. lovbek. nr. 358 af 8. april 2014